

ახალი ბანათლები

№40 (594) გაშლის 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

წილს დაელოდეთ - ახალი
ქვეყნის მშენებელი

თეონა უმიკაშვილი, თბილისის №11 საჯარო სკოლა

სოფლის სკოლა

სკოლის გააერთიანო
ფუნქციონირება
სოფლის სისოცხლის
განახლებული
გვერდი 5

კვლევაზე დასახელებული

როგორ მოვემზადოთ
სასერბიფიკაციო
გამოცდისთვის
საქართველოს და
გსოფლიოს ინფორმაცია

სიზუსტიანი
ამოცანები და
თეორიული მასალა
გვერდი 6-7

იურიტის კონსულტაცია

სამთავრო-ს იურიტის
თავარი ავალიანის
რეკომენდაციები
განახლებულთა
უფლებების უკეთ
დაცვის მიზნით
გვერდი 9

გამოხმაურება

გამოხმაურება „დიობანა“
ქლიარი კონკურენტების
ჩამოშორებას ცილისნაგებობითა
და უსაფუძვლო
ბრალდებათ ცდილობს

გვერდი 3

„ახალი ბანათლები“ სელმონერის მსურველებს უუშკლიათ

2013 წლის სელმონერის თანხა
(ერთი წლით - 52 ლარი)
ინანერის ბოლომდე, გადმორიცხონ
ჩვენს რეკვიზიტებზე:
საქართველოს ბანკის
ცენტრალური ფილიალი
ბ/კ BAGAGE22, ს/კ 202058735,
ა/ა GE 86 BG 0000000 123631000 GEL

ალბომი „ილია II“ პატრიარქის საიუბილეოდ გამოცემა

ამ დღეებში საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის საექტო დარბაზში შედგა პრეზენტაცია ალბომისა – „ილია II“, რომელიც უწმიდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის აღსაყდრების 35-ე და დაბადების მე-80 წლისთავს მიეძღვნა.

საქართველოს პატრიარქის 300-გვერდიანი „ილუსტრირებული ბიოგრაფია“ გამომცემლობამ „საოჯახო ბიბლიოთეკა“ მკითხველ საზოგადოებას წარუდგინა, როგორც უზადო დიზაინისა და პოლიგრაფიული დონის ნიმუში. საიუბილეო გამოცემის ეს ეფექტური ვიზუალური მხარე ხაზს უსვამს განუზომელ მნიშვნელობას ამ ალბომისათვის შერჩეული მასალისა: მკითხველი იხილავს უნიკალურ ფოტომასალას, რომელიც სპეციალურად ამ გამოცემისათვის იყო შექმნილი და პირველად ქვეყნდება და იმ საარქივო ფოტოსურათებსაც, რომლებიც ასურათხატებენ პატრიარქის ბიოგრაფიის არაერთ ღირსშესანიშნავ ეპიზოდს. მდიდარ ფოტომატიანეს ახლავს უწმიდესისა და უნეტარესის იშვიათად საინტერესო მოგონებები და პატრიარქის პირადი ბიოგრაფის, საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის რექტორის, პროფესორ სერგო ვარდოსანიძის მონოგრაფიის ფრაგმენტები, რომლებშიც ლაკონურად აისახა ქართული ეკლესიის უახლესი ისტორიაც და მისი ახლანდელი საჭეთმპყრობლის ცხოვრების გზაც.

ალბომის შედგენასა და დიზაინზე იზრუნა მხატვარმა თეა ინსკირველმა, მას გვერდში ედგნენ საგამომცემლო ვჯუფის წევრები –

არქიტექტორი თორნიკე გოგრიჭიანი (რომელსაც განსაკუთრებული წვლილი მიუძღვის ფოტოხელოვან ილია ზემოს უნიკალური არქივის შექმნასა და დახარისხებაში), თინათინ გოგორაძე, ეთუნა ინსკირველი, გოგა დემეტრაშვილი, დათო კუტუბიძე, ნატალია ლლონტი, ნატა ყიფიანი. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ილია ზემოს ნამუშევართა გარდა, ალბომს ამშვენებს ზაზა მამულაშვილის, დავით კუკულაძის, ჩვენი ცნობილი რუსი მეგობრის იური როსტის ფერადი თუ შავ-თეთრი ფოტოსურათები.

ძალზე შთამბეჭდავია ალბომის შესავალი ნაწილი, სადაც მკითხველი XX საუკუნის ქართველ პატრიარქთა ფოტოსურათებსა და მოკლე ბიოგრაფიებს იხილავს, ისევე როგორც იმ დიდ ქართველთა მარტიროლოგი, რომელნიც ილია II-ის ინიციატივით წმინდანად შერაცხა ქართული ეკლესიის წმინდა სინოდმა.

საიუბილეო ალბომის ერთ-ერთ გამორჩეულად „ემოციურ ნაწილს“ ეკუთვნის თავად პატრიარქის ფერწერული ნამუშევრები და მისი ხატურა.

ალბომის რედაქტორი გახლავთ პროფესორი ზაზა აბზიანიძე.

პირველი შედეგი გამომცემლობა უკვე მიიღეს – ალბომმა პატრიარქის მოულოდნელი სიხარული და მონონება გამოიწვია. უთუოდ, ამანაც განაპირობა მასპინძელთა და სტუმართა გამოსვლების პათოსი პრეზენტაციაზე, რომელიც მიჰყავდათ სერგო ვარდოსანიძესა და ზაზა აბზიანიძეს და რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს თეა ინსკირველმა, როინ მეტრეველმა, ჯანსუღ ჩარკვიანმა, ვაჟა გურულმა, გაია ალიბეგაშვილმა და ტარიელ ფუტყარაძემ.

ინფორმაცია

სამინისტროს ახალი ინიციატივა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ნორვეგიის განათლებისა და კვლევის სამინისტროს ფინანსური და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერით, პროფესიული განათლების სისტემაში ინკლუზიური განათლების დანერგვის პროცესს იწყებს. სამინისტროში „პროფესიული განათლების სისტემაში ინკლუზიური განათლების დანერგვის პროექტის“ პრეზენტაცია გაიმართა.

საქართველოს განათლების სამინისტროსა და ნორვეგიის განათლების სამინისტროს ამ ახალი ინიციატივის ფარგლებში, მოხდება:

- ◆ საკანონმდებლო მზაობის შექმნა პროფესიული ინკლუზიური განათლებისათვის;
- ◆ პროფესიულ სასწავლებლებში ადეკვატური ფიზიკური და სასწავლო გარემოს შექმნა სპეციალური საჭიროების მქონე პირებისათვის;
- ◆ პროფესიულ სასწავლებლებში სსმ პირთა ინტეგრაციის საკითხებთან დაკავშირებით ადამიანური რესურსის განვითარება, დამსაქმებელთა დაინტერესება და ჩართულობის გაზრდა;
- ◆ წინაპროფესიული განათლების კომპონენტების პილოტირება საჯარო სკოლებში, რაც ცვლისხმობს სამეწარმეო პროექტების ინიცირებას საჯარო სკოლებში და ახალი საგნის – „შრომითი უნარ-ჩვევების“ პილოტირებას 10 საჯარო სკოლაში.

განათლების სამინისტრო ინკლუზიურ განათლებას 2005 წლიდან ნერგავს საჯარო სკოლებში. თუმცა, ასევე უმნიშვნელოვანესია სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირებისათვის განათლება იყოს ხელმისაწვდომი ყველა ეტაპზე. პროფესიულ განათლებაში ინკლუზიური განათლების დანერგვა ხელს შეუწყობს სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირებს, გახდნენ მეტად ინტეგრირებულები საზოგადოებაში, შეიძინონ პროფესია და დასაქმდნენ.

პროექტის პრეზენტაციას ესწრებოდნენ: სფეროში მომუშავე არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, სახალხო დამცველის აპარატის

წარმომადგენლები, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენლები და დონორები – USAID, UNICEF.

2012 წლის ბიუჯეტში განხორციელებული ცვლილებები

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ **თამარ სანიკიძემ** სამინისტროს 2012 წლის ბიუჯეტსა და 2013 წლის ბიუჯეტის პროექტში შეტანილ ცვლილებებზე ბრიფინგი გამართა.

2012 წლის ბიუჯეტის შიდა რესურსის მობილიზების ხარჯზე 7,5 მლნ ლარზე მეტი დაიზოგა, საიდანაც:

- ◆ მიმდინარე წელს კახეთში მომხდარი სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახების სტუდენტთა 2012-2013 სასწავლო წლის სწავლის საფასურის დაფინანსების უზრუნველყოფის მიზნით 2,4 მლნ ლარამდე გამოიყო;
- ◆ დარჩენილი თანხით საახალწლო საჯარო სკოლის მასწავლებელთა და ადმინისტრაციულ ტექნიკური პერსონალის მატერიალური ნახალისება განხორციელდება 60-65 ლარის ფარგლებში (5 მლნ ლარამდე).

2013 წლის ბიუჯეტის პროექტში განხორციელებული ცვლილებები

2012 წლის ოქტომბრიდან დაიწყო მუშაობა 2013 წლის ბიუჯეტის პროექტის შემუშავებასა და სრულყოფაზე:

- ◆ მომავალი წლის ბიუჯეტი 61 700 მლნ ლარით გაიზარდა (2012 წ. – 608 300 მლნ ლარი; 2013 წ. – 670 000 მლნ ლარი);
- ◆ 2013 წლის პირველადი საბიუჯეტო პროექტი ოპტიმიზაციის მიზნით გადაინახდა. განხორციელებული ოპტიმიზაციის შედეგად, არსებული რესურსიდან დაახლოებით 35 მლნ ლარი იქნა მობილიზებული.

ზემოაღნიშნული დამატებითი და მობილიზებული რესურსი, ჯამში – **96 700 მლნ ლარი**, 2013 წლის ბიუჯეტის ფარგლებში მიმართულ იქნა შემდეგი ღონისძიებების დასაფინანსებლად:

1. გაიზარდა სახელმწიფო სასწავლო გრანტის (ბაკალავრიატის სტუდენტთა) დაფინანსება (დამატებით 10,2 მლნ ლარი). გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში, უმაღლეს დანერგვებულთან თანამშრომლობით, გამოიყოფა პროგრამები და ამ პროგრამების ფარგლებში სწავლა იქნება უფასო; აგრეთვე შენარჩუნდება სასწავლო გრანტის პროგრამა 11 მილიონი ლარის ფარგლებში;

2. მომავალი წლიდან იგეგმება დოქტორანტურის პროგრამების დაფინანსება (1 მლნ ლარი), რომელიც მანამდე არ არსებობდა;
3. გაიზარდა სტუდენტთა დაფინანსება სოციალური პროგრამის ფარგლებში როგორც ბაკალავრიატის, ისე მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის (დამატებით 1,4 მლნ ლარი);
4. მიმდინარე წელს მომხდარი სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახების სტუდენტთა 2012-2013 სასწავლო წლის სწავლის საფასურის დაფინანსების უზრუნველყოფის მიზნით 2,4 მლნ ლარი გამოიყო;
5. მომავალი წლიდან იგეგმება საჯარო სკოლის პედაგოგთა საბაზო შრომის ანაზღაურების ზრდა თვეში 70-80 ლარით (დამატებით 50 მლნ ლარი);
6. იმ საჯარო სკოლების მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფის მიზნით, რომლებსაც სკოლაზე მისასვლელად უხდებოდათ ფეხით დიდი მანძილის გაგლა, შეიქმნა პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც, 190 სკოლის 9000-ზე მეტი მოსწავლე უზრუნველყოფილი იქნება ტრანსპორტით (2,6 მლნ ლარი);
7. იმ პროექტების და ღონისძიებების გარდა, რომელიც ბიუჯეტით გათვალისწინებულია მეცნიერების ხელშეწყობისათვის, დამატებით შეიქმნა მეცნიერების აღდგენისა და განვითარების ფონდი (5 მლნ. ლარი);
8. გაიზარდა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის და სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის დაფინანსება (დამატებით 585 ათასი ლარი);
9. გაიზარდა რიგი სამეცნიერო კვლევითი დაწესებულებების დაფინანსება (დამატებით 192 ათასი ლარი);
10. გაიზარდა სახელმწიფო სტიპენდიები სტუდენტებისთვის და გაორმაგდება (დამატებით 1,75 მლნ ლარი);
11. პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, პროფესიულ კოლეჯებისთვის მოხდება შესაბამისი სახელმძღვანელოების და სასწავლო პროგრამების შექმნა და კოლეჯებში მათი დანერგვის უზრუნველყოფა, რისთვისაც გამოიყოფა დამატებით რესურსი (1,45 მლნ ლარი);
12. განხორციელდება საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (დამატებით 14,5 მლნ ლარი);
13. 2014 წლის დასაწყისში გაიცემა 2013 წლის მეცამეტე ხელფასი (150-დან 500 ლარამდე) ანაზღაურების მქონე პედაგოგებისთვის, ეს თანხა შეადგენს 360 ლარი.

გამოხატვა

გამომცემლობა „დიოგენე“ კლიერი კონკურენტების ჩამორეობას ცილისნამებითა და უსაფუძვლო ბრალდებაებით ცდილობს

უკანასკნელ წანებში საკმაოდ აქტუალური გახდა განათლები-სა და მიცენიერების სამინისტროს მიერ ჩატარებული სასკოლო სა-ხელმძღვანელოების ბარიერების საკითხი, რაც წინა პლანზე გა-მომცემლობა „დიოგენე“ წამოსდინა. სწორედ ამ გამომცემლობის მისვლაზე დაინიშნა სახელმძღვანელოების კონკურს-ის პირობებზე, ვადებზე, ექსპერტების შერჩევასა და მათი მუშა-ობის პრინციპებზე და ა.შ.

ცხადია, ნებისმიერ გამომცემლობას, რომელიც მონაწილეობდა აღნიშნულ კონკურსებში, აქვს უფლება, გამოხატოს საკუთარი პო-ზიცია სახელმძღვანელოების ბარიერების, მათი აზრით, დადებით და უარყოფით მხარეებზე, გააცნოს საზოგადოებას საკუთარი მო-საზრებები, ახასიათოს, სურვილისამებრ, გაასაჩივროს კონკურსის შედეგები. თუმცა, ნებისმიერ შემთხვევაში, ეს თუ ის გამომცემ-ლობა უნდა იყოს ობიექტური მიმდინარე პროცესების მიმართ და საკუთარი მარცხი კონკურსში არ წარმოაჩინოს სხვა, კონკურსში გამარჯვებული გამომცემლობებისადმი ცილისნამების, უსაფუძვ-ლო ბრალდებების, ფაქტების გაყალბების ფონზე.

გამომცემლობა „დიოგენე“ მისვლურთა მონაწილეობას მე-9 არ-ხის ტელევიზორში, შემდგომ საბანკო ბარიერებზე, ახრთივი სო-ციალურ ქსელებზე და პრესაში გამოქვეყნებულ მასალებში, შეიძ-ლება ითქვას, რომ „წითელ ხაზად“ განდევნა ბრალდებების ქსედი გამომცემლობა „მერიდიანისადმი“, რომელთა მიზანმიმართულ საზოგა-დოების შეცდომებში შეყვანა. ბრალდების ავტორები არ ითვალის-წინებენ იმას, რომ ობიექტური ფაქტები, ჭეშმარიტებას ვერ გააძე-ვიან და თავადვე მოუწოდებენ პასუხისმგებ ჩადენილი, აშკარად მი-ჯანმობარტულად განხორციელებული ქმედებებისათვის.

ზემოაღნიშნულს გაგრძელებას წარმოადგინდა გაცემული „ახალ განათლები“ (კერძოდ, ამბ წლის 6-12 დეკემბრის ნომერში) გა-მომცემლობა „დიოგენე“ ბარიერების გაშუქება. აღნიშნულ ბარი-ერებზე მრავალად იყო უსაფუძვლო ბრალდებები და ცილისნამები, რომელიც პირდაპირ და დაუფარავად იყო მიმართული გამომცემ-ლობა „მერიდიანის“ წინააღმდეგ.

იმ მოსაზრებით, რომ ნათელი მოაზრება „დიოგენეს“ ცრუ ბრალდებებსა და მათ მიერ სიმატლის დაგმობის ფაქტებს, ვფიქრობთ, საზოგადოებისათვის აუცილებელია რიგი განმარტე-ბების გაკეთება.

1. გაცემული „ახალ განათლები“ და-გაჟღერებული სტატიები „დიოგენეს“ მისვლა-რები აღნიშნავენ, რომ „მერიდიანი“ იყო ერთი „ჩვეულებრივი“, „საწყალო“ გამომცემლობა, რომელსაც წელიწადში 3-4 ბარიერული სახელმძღვანელო ჰქონდა.

„დიოგენეს“ ხელმძღვანელს, ქ-ნ თამარ ლებანიძესა და მის რედაქტორს, ბ-ნ სოლო-მონ ნოზაძეს შეეხსენებთ, რომ „მერიდიანი“ თითქმის 20 წელია მოღვაწეობს საგამომცემ-ლო სფეროში და დროთა განმავლობაში ჩა-მოყალიბდა საკმაოდ ძლიერ, პროდუქტიულ, მაღალი რანგის გამომცემლობად, რომელ-საც ჰყავს პროფესიონალი გუნდი, მძლავრი ტექნიკური ბაზა, მუშაობს მრავალი მიმარ-თულებით (სამეცნიერო, პოპულარული, მხატვრული, საგანმანათლებლო და სხვა სა-ხის ლიტერატურა). საინტერესო ფაქტია, რომ „მერიდიანის“ მიერ მომზადებული პირ-ველი სასკოლო სახელმძღვანელო ძველი მსოფლიოს ისტორიაში (V-VI კლ.) ჯერ კიდევ 1995 წელს იქნა გამოცემული. გამომცემლო-ბა მონაწილეობდა სასკოლო სახელმძღვანე-ლოების ყველა კონკურსში და ხშირ შემთხვე-ვაში იმარჯვებდა კიდევ.

2. გამომცემლობა „დიოგენეს“ რე-დაქტორს სოლომონ ნოზაძეს თუ დავუ-ჯიარებთ, „შემდეგ ეს არის“, „ჩვეულებ-რივი“ გამომცემლობა გადაიტყდა მოსე-ტრად, რომლის ყველა სახელმძღვანე-ლომ მიიღო ბარიერი.

საინტერესოა ის გარემოება, რომ ბ-ნ ს. ნო-ზაძე არც ერთ გამოცხადებას თუ სტატიაში არ აღნიშნავს, თუ რამდენ საგანში წარადგინა „დიოგენემ“ საკონკურსო სახელმძღვანე-ლოები და რა შედეგები მიიღო. გამომცემლო-ბა რატომღაც მხოლოდ „მერიდიანის“ შედე-გებით ინტერესდება. 2012 წელს სახელმძღვა-ნელოების კონკურსში გაიმარჯვა „დიოგენეს“ მიერ წარდგენილი 6 საგნის სახელმძღვანე-ლომ. რაც შეეხება „მერიდიანს“, აღნიშნულ კონკურსში გაიმარჯვა ამ გამომცემლობის მი-ერ მომზადებული 3 საგნის სახელმძღვანე-ლომ. გრიფორეზულ იქნა აგრეთვე გამომცემ-ლობა „კლიოსიან“ ერთობლივად მომზადე-ბული სახელმძღვანელოები საბუნებისმეტყ-ველო საგნებისათვის. საყურადღებოა ის ფაქ-ტი, რომ 2011 წლის სასკოლო სახელმძღვანე-ლოების კონკურსში გრიფი ვერ მიიღო „მერი-დიანის“ მიერ წარდგენილი სახელმძღვანე-ლომ „ჩვენი საქართველო“ V-VI კლასებისათ-ვის, 2012 წელს კი – იტალიური ენის სახელმ-ძღვანელოებში VII-XII კლასებისათვის.

3. ზემოაღნიშნულს ლოგიკურად უკავ-შირდება საკმაოდ სერიოზული ბრალ-დება იმის თაობაზე, რომ, რომორც „დი-ოგენეს“ რედაქტორი ს. ნოზაძე აღნიშ-ნავს, „ტენდენციური კონკურსის შედე-გად მონაწილეობის მიმართულებით გა-მომცემლობა „მერიდიანმა“ მოიპოვა, რომელსაც „კლიერი მფარველები“ ჰყავდა. „მინ დას მერიდიანის უკან, ეს პროკურატურამ უნდა გააჩივროს.“ ვფი-ქრობთ, ზემოაღნიშნულიდან მკაფიოდ იკვე-თება, რომ „მერიდიანს“ არ ჰქონდა მონაპო-ლიური მდგომარეობა და მით უმეტეს, არც „მონსტრად“ არ ქცეულა – ეს არის გამოც-ემლობა, რომლის ზოგიერთმა წიგნმა გაი-მარჯვა, ზოგიერთი კი კონკურსის მიღმა აღ-მოჩნდა, რაც ბუნებრივია – კონკურსის პი-რობებში ხომ ზოგი იმარჯვებს, ზოგი – ვერა. რაც შეეხება სახელმძღვანელოების ხარისხს (როგორც შინაარსობრივი, ისე პოლიგრაფი-ული დონის თვალსაზრისით), ეს მხარე ყო-ველთვის პრიორიტეტული იყო „მერიდიანის-თვის“, გამომცემლობა ორიენტირებული იყო უშუალოდ მასწავლებელზე, მოსწავლეზე, შესაბამისად, „მერიდიანის“ გამოცემული სა-ხელმძღვანელოები ყოველთვის განსაკუთ-რებული მოწონებითა და ინტერესით სარგებ-ლობდა, რაზეც ნათლად მეტყველებს სხვა-დასხვა დროს განხორციელებული კვლევე-ბის სტატისტიკური მონაცემები.

4. „დიოგენეს“ მისვლურთა განსე-კუთრებული ინტერესი შეადგინა „მერი-დიანის“ მიერ მომზადებული ქართუ-ლი ენისა და ლიტერატურის სახელმ-ძღვანელოები VII-XII კლასებისათვის და ყველაზე ხაზს უსვამენ იმ ბარემობებს, რომ „მერიდიანმა“ პრაქტიკულად არ-არსებული წიგნი გაიყვანა კონკურსში და მიიღო ბარიერი“, რაც უდავოდ აზსურ-დული ბრალდებაა. აღნიშნულ სახელმძღ-ვანელოებზე „მერიდიანში“ მუშაობდა 9 მა-ღალი კვალიფიკაციის ავტორი, მათგან, სა-ხელმძღვანელოებისა და სასწავლო მასალებ-ის ავტორები, დარგის საუკეთესო სპეცია-ლისტები, მასწავლებლები, ამდენივე რე-დაქტორი, აგრეთვე დამკაბადოებლები, დიზაინერები. ავტორთა ჯგუფებმა სახელმ-ძღვანელოებზე მუშაობა ვაკილებით აღრე დაიწყეს, რამდენადაც ყველასათვის იყო ცნობილი, რომ 2012 წელს ცხადდებოდა კონკურსის საბაზო და საშუალო საფეხური-სათვის განკუთვნილ სახელმძღვანელოებ-ზე. მიზანმიმართული და მკაცრად ორგანი-ზებული მუშაობის შედეგად, კონკურსზე

წარდგენილ იქნა დასრულებული, საკმაოდ მაღალი დონის სახელმძღვანელოები და არა „ნახევარფაბრიკატები“, რისი სახეც, თე-თონ „დიოგენეს“ მესვეურთა თქმით, ჰქონ-და მათ სახელმძღვანელოებს. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს ერთი განსე-კუთრებით მნიშვნელოვანი გარემოება – „დი-ოგენემ“ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში საკონკურსოდ წარადგინა ავტორთა ორი ჯგუფის მიერ მომზადებული სახელმძღვანე-ლოები. გრიფი მიენიჭა ავტორთა ერთი ჯგუ-ფის მიერ წარმოდგენილ სახელმძღვანელო-ებს, მეორეს კი – არა. ჩნდება კითხვა, თუ ექ-სპერტების მხრიდან არაობიექტურობასა და მიკერძოებას ჰქონდა ადგილი, რატომ მიიღო დადებითი შეფასება „დიოგენეს“ ერთი სა-ხელმძღვანელოების სერიამ? რატომ არ გა-აუღერა აღნიშნული ინფორმაცია არც ერთ დონეზე „დიოგენემ“? ეს ხომ ნათელს მოჰ-ფენდა მათ დაფარულ მიზნებს!

5. წინა ბრალდებას უშუალოდ უკავ-შირდება შემდეგი, განსაკუთრებით მძიმე ბრალდება: „სხვა გამომცემლობა-შიც მიღწეულან „მერიდიანთან“, სთავა-ზობდნენ თანაბან წიგნებს ამტორები-თა და თხოვნით – „დაპირვი, გაიყვანე და მიწე მოგება გავიყოთი“. „...მერიდი-ანს“ მიწე გამომცემლობა „კლიო“, რო-მელიც მას სთავაზობდა სახელმძღვა-ნელოებს, რომლებიც „მერიდიანს“ არ ჰქონდა.“ (ს. ნოზაძე).

თანამედროვე ცივილიზებულ ქვეყნებში, საგამომცემლო სფეროში მიღებული ფორმაა გამომცემლობების კორპორატიული თანამშ-რომლობა, რასაც ჩვენთანაც აქვს ადგილი – ხშირად გამომცემლობები ერთობლივ პრო-ექტებზე მუშაობენ, ამ შემთხვევაში შედეგიც ბევრად საფულისხმოა. არაერთი შემთხვევაა ცნობილი თვითონ „დიოგენეს“ მესვეურები-სათვის, როდესაც გამომცემლობები ერთობ-ლივად მუშაობენ საკონკურსო მასალებზე. შეეხსენებთ ქ-ნ თამარს, რომ მასთან შეთან-ხმებით „მერიდიანის“ ხელმძღვანელთან მი-ვიდა „დიოგენეს“ რედაქტორი ს. ნოზაძე, რო-მელმაც შესთავაზა თანამშრომლობა, თუმცა პირობების განთავსების შედეგად თანამშრომ-ლობა ვერ შედგა. ეს ინფორმაცია რატომ-ღაც მათ არ გაუფიქრებიათ.

6. სოლომონ ნოზაძის განცხადებით, გამომცემლობა „მერიდიანი“ ცდილობ-და „დიოგენეს“ ერთ-ერთი ავტორის – ნუგზარ მუშაშვილის გადაბირებას, რადგან მათ არ ჰქონდათ მომზადე-ბუ-

ლი X-XI კლასების ქართული ენისა და ლიტერატურის სახელმძღვანელოები, თუმცა ავტორის გადაბირება ვერ გან-ხორციელდა. ნოზაძე კი, რომელიც სა-კუთარ თავს რატომღაც „ეპისემისტ ალა-მიანს“ უწოდებს, გასცემული დარჩა, რომლისა „მერიდიანის“ ქართული ენი-სა და ლიტერატურის არარსებობა სა-ხელმძღვანელოებზე ბარიერი მიიღო. სა-ვარაუდოდ, როგორც თ. ლებანიძის, ისე ს. ნო-ზაძისათვის ცნობილი უნდა იყოს ის ფაქტი, რომ „მერიდიანი“ ნამდვილად არ ცდილობდა ბ-ნი ნუგზარ მუშაშვილის გადაბირებას (ბ-ნი ნუგზარისადმი უდიდესი პატივისცემის გა-მო, მისი ნებართვის გარეშე, „მერიდიანი“ ამ თემაზე საუბრის გაგრძელებას არ აპირებს და, „დიოგენესგან“ განსხვავებით, თვლის, რომ ადამიანის „ჩათრევა“ დავაში, რომელიც არავის ინტერესებში არ შედის, რბილად რომ ვთქვათ, ღირსეული საქციელი არ არის.)

ამგვარად, ვფიქრობთ, რომ წინამდებარე წერილი ნათელს მოჰყენს „დიოგენეს“ მიერ „მერიდიანისადმი“ წაყენებული ბრალდებე-ბის მიზანსა და არსს, ამასთანავე გაჩნდება კითხვებიც, თუ რატომ მალავდნენ მთელ რიგ ფაქტებს, მტკიცებულებებს „დიოგენეს“ მეს-ვეურები, რატომ აგებდნენ საკუთარ ბრალ-დებებს მხოლოდ სიცრუეზე, ხომ არ შეად-გენდა მათ მიზანს ძლიერი კონკურენტების ჩამოშორება ცილისნამებითა და უსაფუძვ-ლო ბრალდებებით.

ზემოაღნიშნული უდავოდ იმსახურებს სა-თანადო სამართლებრივ შეფასებას.

გიორგი ცირცვაძე (გამომცემლობა მე-რიდიანის ადვოკატი): „ბიზნესის ერთ სფე-როში მოღვაწე სუბიექტების კონკურენცია ჯანსაღი და ნორმალური მოვლენაა, თუმცა ინფორმაცია, რომელიც გამომცემლობა „დი-ოგენეს“ წარმოდგენილია გაავრცელებს, თავისი შინაარსით სცილდება დასაშვებ კონკურენციის ფარგლებს და ლახავს შპს გა-მომცემლობა „მერიდიანის“ საქმიან რეპუტა-ციას. შპს გამომცემლობა „მერიდიანმა“ უკვე მიმართა გამომცემლობა „დიოგენეს“ ოფი-ციალური წერილით. იმედი გვაქვს, რომ „დი-ოგენეს“ მესვეურები გააცნობიერებენ უსა-ფუძვლო ბრალდებების სერიოზულობას და მოგვეცემა შესაძლებლობა, რომ არსებული უთანხმოება სასამართლოს გარეშე, მოლაპა-რაკების გზით გადაწყდეს.“

გამომცემლობა „მერიდიანი“

ინფორმაცია

კონფერენცია პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებელთათვის

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ქეთევან ნატრიაშვილმა და მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორმა...

საერთაშორისო ოლიმპიადებში გამარჯვებული მოსწავლეები დაჯილდოვდნენ

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ საერთაშორისო ოლიმპიადებში გამარჯვებულ მოსწავლეებს - ჯემალ შენგელიას, გიორგი კობახიძეს, სერგი ჩალაურს, საბა ხარაბაძეს, გიორგი გონაშვილს, ჯიმშერ სხირტლაძეს და ნიკოლოზ სვანიძეს ფულადი ჯილდოები გადასცა.

ბანახელის კონსტრუქციის განხილვა კელაგოვანთან

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ დაესწრო ბანახელის კონსტრუქციის განხილვას კელაგოვანთან.

მშობელთა სასკოლო სხოვრებაში ჩართულობის თემაზე შეხვედრები დაიწყო

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ და სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტის უფროსმა ნათია ჯობაძემ ერთობლივი პრივილეგი გამართეს.

ცესში, ესაუბრება მას განათლების მიღების მნიშვნელობაზე, საჭიროების შემთხვევაში, ეხმარება სწავლების პროცესში შექმნილი პრობლემების გადალახვაში, მით უფრო მკვეთრად იზრდება მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება სკოლაში, იზრდება მოსწავლის მოტივაცია, მას მეტად უყალიბდება სკოლისადმი პოზიტიური დამოკიდებულება, იზრდება სასკოლო გეგმაში დასახული მიზნების შესრულების ხარისხი, სკოლისა და მასწავლებლის ავტორიტეტი.

შეხვედრა მშობლებთან

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ და სამინისტროს სხვა წარმომადგენლებმა თბილისის სკოლების სამეურვეო საბჭოების წევრ მშობლებსა და მშობელთა კომიტეტის წევრებს სისტემაში დაგეგმილი სიახლეები გააცნეს.

ქართულ და გაქედონილ კოლეჯებს შორის სამუშაო შეხვედრა გაიმართა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ალუდა გოგლიჩიძემ და სამინისტროს სხვა წარმომადგენლებმა მსოფლიოში „პროექტ ჰარმონიის“ (PH International) გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში შემაჯავებელი იყვნენ მსოფლიოს განათლებისა და მეცნიერების და მინიჭების საქმეთა სამინისტროების წარმომადგენლები.

საქორდინაციო შეხვედრა პროფესიული განათლების დაფინანსების საკითხებზე

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ და სამინისტროს სხვა წარმომადგენლებმა საქორდინაციო შეხვედრა გაიმართა.

გრიფირების პროცესი უფრო გამჭვირვალე და სამართლიანი გახდა

სასკოლო სახელმძღვანელოების გრიფირების პროცესში არასამთავრობო სფეროში მოღვაწე განათლების სპეციალისტები ჩაერთვნენ. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ალუდა გოგლიჩიძემ და სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტის უფროსმა ნათია ჯობაძემ ერთობლივი პრივილეგი გამართეს.

სკოლის გამართული ფუნქციონირება სოფლის სისოცხლის გახანგრძლივება

ანა ფირცხალაიშვილი

ამ პატარა, ლამაზ გურულ სოფელს ერთ დროს ცაცხვიანი ერქვა. ახლა ნინოშვილი შქეია, IX საუკუნეში მოღვაწე ქართველი მწერლის, ეგნატე ინგოროყვას საპატივცემულოდ. კარგა ხანია, იგი სასკოლო პროგრამიდან ამოღებულია, მაგრამ მის ღვაწლს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა თავად ილია ჭავჭავაძე და სოციალური უკულმართობის წინააღმდეგ მებრძოლ მწერლად მოიხსენიებდა. ნინოშვილი მწერლის ფსევდონიმია, მას დედა 1 წლის ასაკში გარდაეცვალა და მამიდა ნინო ზრდიდა, გვარიც მისადმი პატივისცემის ნიშნად შეარჩია.

ნინოშვილი, 1930 წლამდე, 2 დანეყებით სკოლა არსებობდა. ერთი მათგანი დაბლა ყელში ფუნქციონირებდა, ხოლო მეორე სოფლის იმ კუთხეში, რომელსაც ბულუხაურს ეძახიან. ამ სკოლების დასრულების შემდეგ მამინდელი მოსწავლეები სოფელ ჯურუყვეთში აგრძელებდნენ სწავლას.

1931 წელს, სოფლის ცენტრში, ისტორიული ცაცხვის ქვეშ დაიდგა ბულუხაურიდან გადმოტანილი დანეყებითი სკოლა. სკოლა სამკლასიანი იყო და ოფიციალურად ასე ეწოდებოდა – „კოლმეურნე ახალგაზრდობის სკოლა“. სკოლის პირველი მასწავლებლები იყვნენ: **ბათლომე ჩხარტიშვილი, ტიტოკო დონდოლაძე, გრიგოლ მიქაბერიძე, ვარდენ მეგლაძე, დავით სარიშვილი, გრიგოლ კვაჭაძე, ვახტანგ და სევერიანე ჭყონიები**, დამსახურებული მასწავლებლები: **ანეტა ლლონტი და ელენე მიქაბერიძე, მარო ჯაველიძე**.

1930-იანი წლების ბოლოს სოფლის მოსახლეობამ საკუთარი სახსრებით ააგო სკოლის ახალი ხის შენობა. 1946 წელს, იმჟამად მოქმედი ოთხკლასიანი სკოლა რეკლასიანად გადაკეთდა. 1988 წელს შემოღებულ იქნა 11-წლიანი სწავლება, რამაც განაპირობა სკოლების ცხრანაწიანი სწავლებაზე გადასვლა. ამჟამადაც ნინოშვილის საჯარო სკოლა ცხრაკლასიანი

სასწავლებელია. აქ მიმდინარეობს დანეყებითი და საბაზო საგანმანათლებლო საქმიანობა.

ნინოშვილის საჯარო სკოლის დღევანდელი შენობა 1972 წელს აიგო. იმ პერიოდში იგი კაპიტალური ნაგებობა იყო ცენტრალური გათბობით, სახელოსნოთი და სხვა დამხმარე ნაგებობებით. სკოლის ახალი შენობის აშენებაში დიდი წვლილი შეიტანა ნინოშვილის სკოლის აღზრდილმა, აკადემიკოსმა **ვიქტორ კუპრაძემ**.

ამჟამად ნინოშვილის საჯარო სკოლაში 64 მოსწავლე სწავლობს. 1993 წელს 124 მოსწავლე ირიცხებოდა.

სოფელში, სადაც ახლა 200-მდე კომლი ცხოვრობს, სკოლა და საბავშვო ბაღი ერთ ეზოშია განთავსებული. სკოლის შესასვლელისკენ მიმავალ თვალში მოგვხვდება სკოლის ნახევრადდაზღვრული დამხმარე ნაგებობა, რომელსაც ბებერი ცაცხვის ხეები დაჰყურებს თავს, ამიტომაც ერქვა თურმე სოფელს ცაცხვიანი. ორსართულიანი სკოლის შენობა, მით უმეტეს, გარემონტებული საბავშვო ბაღის ფონზე (შენობაში ბაღთან ერთად განთავსებულია სამუსიკო სკოლა, ბიბლიოთეკა, სოფლის საკრებულო, მედპუნქტი) ძალიან „სევდიანად“ გამოიყურება. ეს გრძობა კიდევ უფრო ძლიერდება, როცა საკლასო ოთახებში შეიხედავ – თვალსაჩინოება ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს, მხოლოდ სამასწავლებლო, დირექტორის კაბინეტი, შენობის წინა ხედი, ახალი მეტალოპლასტმასის ფანჯრები და ინფორმატიკის კაბინეტი გახსენებთ, რომ სკოლაში ხარ. აქაურ ბავშვებს ჯერ კიდევ არ განუცდიათ ის სიამოვნება, რაც ასეულობით სკოლის მოსწავლემ განიცადა განახლებული თუ ახლად აშენებული, ყოველმხრივ აღჭურვილი სასწავლო დანეყებითი სკოლის დირექტორი, ბატონი **აკაკი დიასამიძე** ეკომიგრანტია აჭარიდან, 1993 წლიდან ხელმძღვანელობს სკოლას. ამბობს, რომ გაცილებით მძიმე მდგომარეობაში იყო შენობა, ახლა სახურავიც გამოცვლილია და ფანჯრებიც. სკოლის მწირი ბიუჯეტი არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ ყველა პრობლემა თავად მოაგვარონ. „განსაკუთრებით ინვენტარია გა-

სახლებელი. მერხები, მაგიდები, დაფები იმდენად მოძველებულია, სასწრაფოდ უნდა შეიცვალოს, გასარემონტებელია საკლასო ოთახები. 20 წელია, არავითარი აღჭურვილობა არ მივიღია საბუნებისმეტყველო საგნებისათვის. ასეთი პირობების მიუხედავად, ჩვენი გადაგოგები მინც ახერხებენ მოსწავლეების დაინტერესებას, ვმონაწილეობთ სასკოლო და სარაიონო ოლიმპიადებში, II-III ადგილებიც ავიღეთ მათემატიკაში, წარმატებები გვქონდა ისტორიასა და ფიზიკაში“, – ამბობს ბატონი აკაკი და სერტიფიცირებულ პედაგოგებს – **ციალა ტულუშა** (დანეყებითი კლასების პედაგოგი) და **დავით ბოლქვაძეს** (ისტორიის მასწავლებელი) გვაცნობს. მესამე წელია, ბატონი დავითი I კლასში ინგლისურსაც ასწავლის და გამოცდა ისტორიასა და კომპიუტერთან ერთად ინგლისურშიც ჩააბარა, ასე რომ, 200-ლარიან დანამატსაც იღებს. ამბობს, რომ ბუჯეტის დახმარებით ბავშვებს უადვილდებათ უცხო ენის ათვისება. მას კი ცოდნის გაღრმავებაში ამერიკელი **მიჩელ მოსტი** ეხმარება, რომელიც მცირე დროის მიუხედავად თავადაც ახერხებს თავაზიანად მოსალმებასა და მოკითხვას. როცა კლასში მხოლოდ 4 პატარა ზის და დისციპლინის პრობლემა მოხსნილია, ალბათ, გაცილებით ადვილია სასურველი შედეგის მიღწევა. საბედნიეროდ თუ საუბედუროდ, დღეს ბებერი სოფლის სკოლაშია საამისო ნიადაგი. მართალია, სკოლას სპორტული დარბაზი არ აქვს, მაგრამ გარეთაც კარგად ახერხებენ გაკვეთილების ჩატარებას. ფეხბურთი და ჭადრაკი – ასეთია მათი არჩევანი. ჭადრაკის რა მოგახსენოთ, მაგრამ, აი, ფეხბურთი ნამდვილად სწორი არჩევანი გამოდგა ნინოშვილის სკოლისთვის. ლანჩხუთის გოგონათა გუნდი ხომ საქართველოს ჩემპიონია ფეხბურთში, **თინათინ ჯიჯიშვილი** კი ამ გუნდის მეკარეა (სპორტის პედაგოგი – **ომარ ლლონტი**).

ამბობს, რომ არავითარი ძალდატანება არ სჭირდება გოგონებთან მუშაობისას, პირიქით, დიდი ხალისით ვარჯიშობენ და ბიჭებზე უკეთეს თამაშობენ ფეხბურთს. რაც შეეხება სკოლისგარეშე ღონისძიებებს, დიდი არჩევანი არც აქვთ ნინოშვილელ მოსწავლეებს. მუსიკის მასწავლებელი **ნანა მიქაბერიძე**, რომელიც პარალელურად ბაღშიც მუშაობს, რომელიმე პედაგოგთან ერთად, საკუთარი ინიციატივით თუ მოაწყობს რაიმე საღამოს, თორემ შტატიტ სკოლას დირექტორის მოადგილე ორგანიზატორულ მუშაობაში არ ეკუთვნის. როგორც ბატონი აკაკი ამბობს, რაიონის სკოლებს იურისტი ემსახურება, რომელსაც თითოეული სკოლა, საკუთარი ბიუჯეტიდან, 100 ლარს უხდის. სხვათა მსგავსად, მასაც მიაჩნია, რომ ეს ფული, ფაქტობრივად, არამიზნობრივად დახარჯული ფულია და მისი არჩევანი რომ იყოს, ამ თანხის საფასურად მოადგილეს აიყვანდა, ხოლო, საჭიროების შემთხვევაში, იურისტს თავადაც იმოვიდა. ვფიქრობ, გასათვალისწინებელია აზრია, რადგან როცა სკოლას ელემენტარული თვალსაჩინოება, საკუთარი ბიბლიოთეკა, ინვენტარი არ გააჩნია, იურისტისთვის ხელფასის გადახდა არც ისე გონივრული გადანეყვითლება! საბაზო სკოლებს სპეციფიკური პრობლემები აქვთ და მათი გამართული ფუნქციონირებისთვის ხელშეწყობა სოფლის სიცოცხლის გახანგრძლივებისთვის ხელშეწყობასაც ნიშნავს.

ნიგნის თარო

ბთავაზოვთ ტისტების კრიზულეზს ქართულ ლიტერატურაში, რომელიც ითვალისწინებს 2012 წლის საათესტატო გამოცდის მოთხოვნებს

ნიგნი I – კველი ქართული მწერლობა;
ნიგნი II – „ვეფხისტყაოსანი“;
ნიგნი III – XIX საუკუნის მწერლობა.

ავტორები:
თამარ გალიტაშვილი,
ამირან გომარეთელი

თითოეული კრიზულის ფასი – 10 ლარი

◆ კრიზულეზში ნახავთ თითქმის ყველა სავარაუდო კითხვა-პასუხს საგამოცდოდ ბთავალისწინებული ნაწარმოებებიდან;
 ◆ მათი მეშვეობით გაზიარდით საპროგრამო ტექსტების ზედმიწევნით ათვისება-შესწავლა;
 ◆ სწორი პასუხების შემოსაზრის შედეგად თქვენ გაქვთ ნაწარმოებთა იდეურ-მხატვრული ანალიზი;
 ◆ თქვენ შექვთ დაქლიოთ ყველა საგამოცდო სიტულება.

კრიზულეზის შექმნის მსურველები დაგვიკავშირდით „ახალი განათლება“ რედაქციაში: 295-80-23, 790 95-80-23, 577 13-22-83

როგორ მოვემზადოთ სასერტიფიკაციო გამოცდისთვის საქართველოს და მსოფლიოს ისტორიაში

ამ წერილში ვასრულებთ წერილების ციკლს, რომელიც ეხება სასერტიფიკაციო გამოცდას საქართველოს და მსოფლიოს ისტორიაში. როგორც წინა წერილში დაგვიხსენებდა, ამაჟამად წარმოგადგინებთ VII ტიპის დავალებას – რუკის ანალიზს. წლიდან წლივით წლის გამოცდაზე წარმოდგენილ რუკას ახლდა შემდეგი ტიპის დავალებები – რომელი საუკუნეების მიჯნაზე არსებული ვითარება ახასხული რუკაზე? რა ინფორმაციას მივიძენათ ამ დასკვნად? რომელი სახელმწიფო გამო-

სახული ყავისფრად? და ა. შ. კონკრეტულად ამ დავალების შესახებ დავწერებთ შვიდწილად იხილოთ გამოცდას ეროვნული ცენტრის წლიდან გამოცდაში. ამ ტიპის დავალებას შესრულებს დროს კარგად დაუკვირდით და გაიანჯრით რუკაზე მოცემული ინფორმაცია და ისე შეასრულეთ დავალება. მაგალითად, ტისტი შემოგთავაზეს საქართველოს რუკა მეზობელი სახელმწიფოებით, ამ სახელმწიფოს მითითების გარეშე (რუკაზე დატანილია მხოლოდ ქალაქები სახელმწიფო-

დებით, მაგ. ბანჯა, ყარსი, ვლადიკავკაზი და ა. შ.). ასევე რუკაზე ერთი ტიპის ისრებით ნაჩვენებია საქართველოში თავდასხმა სხვადასხვა მხრიდან: ჩრდილოეთიდან – აფხაზეთის და ვლადიკავკაზის მხრიდან, აღმოსავლეთიდან – კახეთის და სამხრეთიდან – შუალაქის მიმართულებები; სხვა ტიპის ისრებით ასახულია სამხრეთიდან შემოტევა ახალციხის და ართვინი-ბათუმის მიმართულებებით. იქვე დასმულია შემდეგი კითხვები და მოცემულია დავალებები:

კითხვები:

1. როგორ დაასათუხრებდით ამ რუკას?
2. გააკვირდით რომელი კონკრეტული ისტორიული თემის დამფუძნებლისა და მომხრისაა?
3. რომელი ქვეყნები ეხსავლება საქართველოს? (დაწერეთ სრული სახელი)
4. მოცემული რუკიდან გამოიყენებთ მოსწავლეს რომელ ორ შიდათემს დაუსვათ? (დასვით ისეთი კითხვები, რომლებიც რუკაზე არსებული ინფორმაციის ანალიზის შედეგად, გარკვეული პრინციპების ან მოვლენების აღწერას მოითხოვს. იქვე მიუხატეთ პასუხი, რომელიც თქვენ სწორად მიგაჩნიათ).

მე მგონი პირველ სამ კითხვაზე თქვენთვის უკვე ნათელია პასუხები: 1. საბჭოთა რუსეთის და თურქეთის სამხედრო ინტერვენცია საქართველოზე 1912 წლის დასაწყისში; 2. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა 1918-1921 წლებში; 3. საბჭოთა რუსეთი, საბჭოთა რუსეთის მიერ ოკუპირებული აზერბაიჯანი და სომხეთი და თურქეთი. რაც შეეხება მეოთხე კითხვის პასუხს, მე შემოგთავაზებთ ასეთ ვარიანტებს: ა. კითხვა: რუკის მიხედვით, ძირითადად რომელი მიმართულებით წარიმართა საბჭოთა რუსეთის წითელი არმიის შეტევა? პასუხი: რუსეთის წითელი არმიის შეტევა ძირითადად თბილისიკენ იყო მიმართული ბ. დამოუკიდებელი საქართველოს რომელ ტერიტორიას არ შეეხო რუსეთის არმიის ინტერვენცია და რატომ? პასუხი: წითელი არმიის შეტევა საქართველოში არ განვითარდა ართვინის მიმართულებით, რადგან საბჭოთა რუსეთმა ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულებით ეს ტერიტორია თურქეთს დაუთმო. სხვა ასეთი ტიპის დავალებებს შეგიძლიათ გაეცნოთ გამოცდების ეროვნული ცენტრის გამოცემებში და მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის ტრენინგებზე.

წლებიდან გამოცდაზე ბოლო IX ტიპის დავალება იყო გაკვეთილის დაგეგმვა. მოცემული იყო კონკრეტული თემა; აპლიკანტებს უნდა ჩამოეყალიბებინათ გაკვეთილის მიზანი, ასევე ამ მიზნის მიღწევის პროცესში რომელ უნარ-ჩვევებს(ებ) განვითარებს შეუწყობდნენ ხელს, მიზნის მიღწევაში ხელშეწყობს რომელ დამატებით რესურსს გამოიყენებდნენ და ამ რესურსის დახმარებით რომელ აქტივობას ჩატარებდნენ და როგორ? რათა მომავალში უკეთ შეასრულოთ ასეთი ტიპის დავალება, გაგახსენებთ გაკვეთილის დაგეგმვის ცხრილს.

1. თემა	2. სასწავლო მიზნები	3. შემომწვამ-შეფასება	4. აქტივობები	5. მოსწავლის ორგანიზება	6. დროის განაწილება	7. რესურსები

ქვემოთ დაგვასანიანთა თითოეულ კომპონენტს:

1. **თემა** – ამ სვეტში იწერება კონკრეტული თემა, რომელსაც განიხილავთ გაკვეთილზე.
2. **სასწავლო მიზნები** – თითოეულ გაკვეთილს აქვს კონკრეტული სასწავლო მიზანი. სასწავლო მიზანი მასწავლებლისთვის სასწავლო პროცესის დაგეგმვის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, რომელიც განსაზღვრავს გაკვეთილის დროს სასწავლო აქტივობებს და შეფასებას; სასწავლო მიზნები გამოხატავენ იმას, რასაც სწავლის პროცესში მივაღწევთ, ანუ რა ცოდნასა და უნარ-ჩვევებს შეიძენენ მოსწავლეები. სასწავლო მიზანი მასწავლებლისთვის სასწავლო პროცესის დაგეგმვის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, რომელიც განსაზღვრავს გაკვეთილის დროს სასწავლო აქტივობებს და შეფასებას; ანუ იმის მიხედვით თუ რა მიზანი დაისახეთ კონკრეტულ გაკვეთილზე, დაგეგმავთ სასწავლო აქტივობებს და შეფასებებს მოსწავლის წარმატებას. თქვენ შეაფასებთ იმას, თუ რამდენად შესრულდა დასახული სასწავლო მიზანი. მიზანი იწერება კონკრეტულად, მარტივად და რეალისტურად. მაგალითად, გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეები გაიგებენ, ახსნიან, აღწერენ, შეადარებენ, გააანალიზებენ, პრობლემას გადაჭრიან, შეაფასებენ, გამოიკვლივენ და ა.შ.
3. **შეფასება** – შეფასებით ვგებულობთ მივალნივით თუ არა მიზანს, რამდენ მოსწავლეს შეგიძლია ვთქვათ, რომ შედეგს მივაღწიეთ? შეფასება არის ორი ტიპის – განმსაზღვრელი და განმავითარებელი. თუ თქვენ მოსწავლეს აფასებთ მხოლოდ ქულით – ეს არის განმსაზღვრელი შეფასება. განმსაზღვრელი შეფასება შესაძლოა იყოს საშინაო დავალების, საკლასო დავალების, შემოჯამებული სამუშაოების და ა. შ. შეფასება. იგივე შესაძლოა იყოს განმავითარებელი იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ ქულას არ ვწერთ და მოსწავლეს ვაფასებთ კომენტარებით (წერილობით ან ზეპირად). ამისათვის თქვენ გამოიყენებთ სხვადასხვა ხერხებს (კითხვა-პასუხი, ზეპირი და წერილი დავალებები, პრეზენტაცია, დისკუსია, შემოჯამებული სამუშაოები) და შეფასების ცხრილებს.
4. **აქტივობები** – აქტივობების შერჩევის დროს უნდა გაითვალისწინოთ სასწავლო მიზანი და ისინი თქვენი კლასის საჭიროებებიდან გამომდინარე უნდა შეარჩიოთ. აქტივობები ის, რასაც გაკვეთილის დაწყების პირველი წუთიდან ბოლომდე აკეთებთ თქვენ და აკეთებენ მოსწავლეები. აქტივობების დაგეგმვის და ჩატარების დროს სასურველია გამოიყენ-

ნოთ სწავლების სხვადასხვა მეთოდები. სანამ აირჩევთ სასწავლო აქტივობებს, აუცილებელია დაფიქრდეთ მოსწავლეების ცოდნასა და უნარებზე, მათ შესაძლებლობებსა და გამოცდილებაზე. შესაძლოა, სახელმძღვანელოში ან მასწავლებლის წიგნში მოცემული იყოს აქტივობა (აქტივობები), რომელიც არ შეესაბამება თქვენი კლასის ყველა მოსწავლის შესაძლებლობებს. ამ შემთხვევაში, გაკვეთილის აქტივობებს დაგეგმავთ კლასის საჭიროებებიდან გამომდინარე.

5. **მოსწავლეთა ორგანიზება** – მოსწავლეთა ორგანიზების სულ ოთხი ფორმა არსებობს. ესენია – მთელ კლასთან მუშაობა, ინდივიდუალურად მოსწავლის მუშაობა, წყვილებში და ჯგუფური მუშაობები. მოსწავლეთა ორგანიზება პირდაპირ კავშირშია აქტივობებთან; ანუ გაკვეთილის დაგეგმვის დროს თქვენ არჩევთ, თითოეულ აქტივობას რომელი ორგანიზების ფორმით ჩატარებთ.

როგორც წყვილებში, ასევე ჯგუფური მუშაობა ხელს უწყობს შემდეგი უნარ-ჩვევების განვითარებას:

- ◆ აქტიური მოსმენა;
- ◆ საკუთარი აზრის გამოთქმა და არგუმენტაცია;
- ◆ სხვისი აზრის მოსმენა და გათვალისწინება;
- ◆ დასკვნების გამოტანა;
- ◆ თანამშრომლობა;
- ◆ კომუნიკაცია.

6. **დროის განაწილება** პირდაპირ კავშირშია აქტივობებთან. გაკვეთილის დაგეგმვის დროს თქვენ განსაზღვრავთ, თუ რომელ აქტივობას რამდენ დროს დაუთმობთ – მაგ. სახელმძღვანელოს ტექსტზე მუშაობას – 7 წთ.; ამ ტექსტის დავალებების შესრულებას (ზეპირი, წერილი) – 10 წთ.; დისკუსიის ჩატარებას – 15 წთ. და ა. შ. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე აქტივობა ძალიან კარგად მიმდინარეობს (მაგ. დისკუსია ან დებატები), მოსწავლეები აქტიურად არიან ჩართული საგაკვეთილო პროცესში და სასწავლო მიზანი სრულდება ანუ შედეგს აღწევთ, შეგიძლიათ გადაუხვიოთ გეგმას და აქტივობის წინასწარ განსაზღვრული დრო გააგრძელოთ.

7. **რესურსები** – სასწავლო პროცესის დაგეგმვის დროს წინასწარ განსაზღვრავთ, თუ კონკრეტული სასწავლო მიზნის მისაღწევად რა რესურსები გჭირდებათ. ძირითადი რესურსი სახელმძღვანელოა. სხვა რესურსებია: დამხმარე და სამეცნიერო ლიტერატურა, ნივთიერი მასალა, რუკები, ფოტოები, პლაკატები და ა. შ.; ანუ ყველაფერი ის, რასაც გამოიყენებთ საგაკვეთილო პროცესის დროს. ამ დროს უნდა განსაზღვროთ, სასწავლო პროცესის და მიზნის უზრუნველსაყოფად რა რესურსები საჭიროა? არის ხელმისაწვდომი საკლასო ოთახში, სკოლაში ან თემში? ხშირად ის რესურსები, რომელიც გჭირდებათ არ გაქვთ ან ვერ გამოიყენებთ მათი დიდი ფასის გამო. ამ დროს, შესაძლებელია ჩანაცვლება იმით, რაც ხელმისაწვდომია. როდესაც ნივთიერ წყაროებზე საუბრობთ შეგიძლიათ გამოიყენოთ ძველი და ახალი ყოფილი და საოჯახო ნივთები (თიხის, ლითონის, ხის – ნაკეთობები), საოჯახო ფოტოალბომები, წერილები, ხელმისაწვდომი დამხმარე ლიტერატურა. წყაროებთან და თვალსაჩინოებებთან მუშაობა ხდება როგორც საკლასო ოთახში, ასევე კლასის გარეთ – სკოლის ეზოში, ექსკურსია-ლაშქრობაში, შესაძლებლობის შემთხვევაში მუზეუმებში და ა.შ.).

ახლა შემოგთავაზებთ ერთ კონკრეტულ თემაზე დაგეგმილ გაკვეთილს იმ დავალებების გათვალისწინებით, რომლებიც წლებიდან გამოცდაზე შეასრულეს აპლიკანტებმა. თემა: ფეოდალიზმი საქართველოში. გაკვეთილის მიზანი – მოსწავლე გააანალიზებს ფეოდალიზმის გენეზისს და იმსჯელებს ქალაქის და სოფლის არათანაბარი განვითარების მიზეზებზე ან საქართველოს ქალაქებს შეადარებს ევროპისას, უჩვენებს მსგავსება-განსხვავებებს (შესაძლოა ორივე ერთად). ამ მიზნის მიღწევისათვის მოგიტან წერილობით ინფორმაციას (წყაროს) ევროპული ფეოდალიზმის შესახებ (მაგ. თეორიას სამი ნოდების შესახებ). მოსწავლეები შეადარებენ სახელმძღვანელოს პარაგრაფის ტექსტს და წყაროს ჩემ მიერ მოტანილ დამატებით რესურსს და იმსჯელებენ ქალაქის და სოფლის არათანაბარი განვითარების მიზეზებზე და საქართველოს და ევროპის ქალაქების შედარების საფუძველზე უჩვენებენ მსგავსება-განსხვავებებს. ამ პროცესში მოსწავლეს განუვითარდება ისეთი უნარ-ჩვევები, როგორცაა ანალიზის და არგუმენტაციის უნარები.

ამით ვასრულებ წერილების ციკლს, რომელიც ეხებოდა ისტორიის მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდას. იმედია, ის რჩევები და რეკომენდაციები, რომლებიც მოცემულია ამ წერილებში ხელს შეგიწყობთ გამოცდის წარმატებით დაძლევაში. გისურვებთ წარმატებას!

გისურვებთ წარმატებას!
ისტორიის დოქტორი,
თბილისის №20 საჯარო სკოლის და
სკოლა „ანი-ზეტის“ ისტორიის მასწავლებელი,
ილიას უნივერსიტეტის ლექტორი,
მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების
ეროვნული ცენტრის ტრენერი

სიბუნების ამოცანები და თეორიული მასალა

გაგრძელება
დასაწყისი იხ. №37

დავალბა 20.

ექსპერტები მიუთითებენ, რომ „დახურულ“ და „დახალი დონის“ შეკითხვაზე პასუხისთვის დრო 3 წმ-ზე ცოტა მეტია, „ღია“ და „მაღალი დონის“ შეკითხვაზე – 15წმ. დაასახელებეთ ორი მიზეზი, როცა ექსპერტთა შემოთავაზება შეიძლება დაარღვიოს.

სამბარაულო პასუხები

1. როცა კლასში არის 1 ან მეტი მოსწავლე, რომელიც ნელა აზროვნებს, მეტ დროს ანდომებს პასუხის გაცემას (თუ ექსპერტთა დრო გამოიყენეთ, ასეთ შემთხვევაში, მოსწავლეს გაკვეთილზე დაეკარგავთ);
2. როცა ვხედავთ, რომ ბავშვი მიდის სწორი პასუხისკენ, მას ერთი-ორი წამი, შეიძლება მეტიც, უნდა დაუმატოთ.

„დაბალი დონის“ შეკითხვა ფაქტობრივ მასალაზე აგებულია. „მაღალი დონის“ შეკითხვა მოითხოვს მსჯელობას, აზროვნებას. თუ ფაქტობრივ მასალასთან დაკავშირებულ კითხვებს მოსწავლეთა 60-80% გაცემს პასუხს, შეიძლება ავხსნათ ახალი მასალა.

დავალბა 20

როდის, გაკვეთილის რა ნაწილში აქვს ადგილი მოსწავლეთა მხრიდან შეუფერებელ ქცევას, როდის ძირს მათი მართვა?

სამბარაულო პასუხები:

1. გაკვეთილის დასაწყისში (მაგ., როცა ბრუნდებიან სასაღილოდან, ფიზკულტურის გაკვეთილიდან);
2. გაკვეთილის დასასრულს;
3. გაკვეთილზე ზედმეტი დროის დარჩენის შემთხვევაში (მალე შეასრულეს დავალება, სხვები კი წერენ);
4. გაკვეთილის ერთი ნაწილიდან მეორეზე გადასვლის დროს.

დავალბა 21

როგორ უნდა მოიქცეს მოსწავლეები, რომელმაც იცის ზემოთ აღნიშნული შემთხვევები, როცა მოსწავლეთა მხრიდან შეუფერებელ ქცევას აქვს ადგილი?

სამბარაულო პასუხები:

1. მოსწავლეებმა უნდა ჩამოაყალიბოს მოსწავლეთა ქცევის პროცედურები (თუ ადრე დაამთავრებს რომელიმე მოსწავლე, ამონებებს პასუხებს ან კითხულობს წიგნს);
2. მოსწავლეებს ყოველთვის მზად უნდა ჰქონდეს დამატებითი მასალა;
3. წესებისა და პროცედურების რაოდენობა, რაც შეიძლება, უნდა შემცირდეს, მათი შესრულება კი ყველა მოსწავლეს უნდა მოეთხოვოს. მოსწავლეებმა უნდა აუხსნან მოსწავლეებს, რატომ უნდა დაიცვან ესა თუ ის წესი;
4. მოსწავლეებმა ხელი უნდა შეუწყოს გაკვეთილის უწყვეტი მსვლელობის პროცესს და თავიდან აიცილოს ისეთი ქმედებები, როგორც: დაყოვნება, თემიდან დროებითი გადახვევა, საკითხიდან საკითხზე გადახტომა (ეს აბნევს მოსწავლეს), უკვე ნაცნობის 100-ჯერ გამეორება (ბეზრდება);
5. დავალების მიცემის დროს მოსწავლეებმა ხაზი უნდა გაუსვას მის საგანმანათლებლო მნიშვნელობას, მოსწავლეს არ უნდა შეეუქმნათ შთაბეჭდილება, რომ დავალება დასრულდა ფორმალურად.

დავალბა 22

დაასახელებეთ 3 პოზიტიური მიზეზი, რის გამოც მიგაჩნიათ, რომ დემოკრატიული სწავლება ხელს უწყობს მოსწავლეთა აქტიურ ჩართვას სასწავლო პროცესში.

სამბარაულო პასუხები:

◆ ბავშვები მოტივირებული არიან (აქვთ არჩევანის უფლება, თვითონ არიან გაკვეთილის შემოქმედნი და მონაწილე);
◆ თავისუფლად გრძობენ თავს, ეკითხებიან მოსწავლეებს რა ვერ გაიგეს, გრძობენ მის თანაგრძობასა და თანადგომას;
◆ მოსწავლეებს ეძლევათ დამოუკიდებელი აზროვნებისა და შემოქმედების საშუალება;
◆ იციან, რომ მათ არ დასცილებენ და სასწავლო პროცესის ღირსეულ ნევრებად თვლიან;
◆ კლასში სუფევს კეთილგანწყობისა და თანამშრომლობის ატმოსფერო.

დავალბა 23

დაასახელებეთ 3 ნეგატიური მიზეზი, რის გამოც მიგაჩნიათ, რომ სწავლების ავტორიტარული სტილი ხელს შეუშლის მოსწავლეთა აქტიურ ჩართვას სასწავლო პროცესში.

სამბარაულო პასუხები:

1. მოსწავლეებს აქვთ დაბალი მოტივაცია, ვინაიდან არაა გათვალისწინებული მათი ინტერესები და შესაძლებლობები, არა აქვთ არჩევანის შესაძლებლობა;
2. თავისუფლად ვერ ეკითხებიან მოსწავლეებს რა ვერ გაიგეს, რის გამოც რჩებათ გაურკვეველი საკითხები;
3. ვერ ვლინდება ბავშვთა შესაძლებლობები და უნარები სრულყოფილად;
4. იზღუდება მოსწავლეთა დამოუკიდებელი აზროვნება.

დავალბა 24

დამწყებმა მასწავლებელმა კათედრის სხდომაზე კოლეგებს შესწავლა: – კლასი იმდენად სუსტია, რომ ჯგუფური მუშაობის დროს დავალების შესრულებას მოცემულ დროში ვერ ახერხებენო. რა რჩევას მისცემდით ამ მასწავლებელს?

პასუხები:

მასწავლებელმა დროის ხანგრძლივობა სამუშაოს სირთულის მიხედვით უნდა განსაზღვროს, თუ ბავშვები სწორი გზით მიდიან, შეუძლია დრო დაუმატოს.

დავალბა 25

რა პოზიტიური მხარე აქვს ჯგუფურ მუშაობას?

სამბარაულო პასუხები:

ჯგუფური მუშაობა იწვევს:
◆ მოსწავლეთა მოტივაციას;
◆ მათ მაქსიმალურ ჩართვას სასწავლო პროცესში;
◆ ცოდნის განმტკიცებას;
◆ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.

დავალბა 26

რა აქვს უარყოფითი მოსწავლის სიმორცხვეს?

სამბარაულო პასუხები:

◆ თავს არიდებს პასუხს;
◆ პასიურობს;
◆ არ ერთვება გაკვეთილის პროცესში;
◆ ნაკლებად ჰყავს მეგობრები;
◆ ხშირად მარტოა;
◆ არ არის დარწმუნებული საკუთარ შესაძლებლობებში.

დავალბა 27

ქეთი მასწავლებელს დღეს გაკვეთილზე სასწავლო ნაწილი დაესწრო. მასწავლებელს გაკვეთილი დაგეგმილი ჰქონდა და კარგად წარმართა. მხოლოდ ის აღელვებდა, რომ 3 სერიოზული შეკითხვა ჰქონდა მომზადებული შესაჯამებლად, მაგრამ გულს იმით იმშვიდებდა, რომ მათზე პასუხის გაცემას წარჩინებული მოსწავლე მარი კაკაბაძე მაინც შეძლებდა. მასწავლებელმა გამოიყენა 4 ახალი აქტივობა, შეძლო მოსწავლეთა გამოწვევა, ბოლოს მარის დაუსვა 3 შემაჯამებელი კითხვა. გოგონამ სამივეს კარგად უპასუხა. ქეთი კმაყოფილი დარჩა გაკვეთილით და ბავშვებს მადლობა გადაუხადა თანამშრომლობისთვის. როცა გაკვეთილი გააანალიზეს, სასწავლო ნაწილმა 1 შენიშვნა მისცა ქეთის და ურჩია...

თქვენი აზრით, რა ურჩია სასწავლო ნაწილმა მასწავლებელს? (რა შენიშვნა მისცა?)

პასუხი:

მასწავლებელმა შეკითხვები იმას კი არ უნდა დაუსვას მხოლოდ, ვინც იცის, არამედ სხვასაც (სუსტსაც) უნდა მისცეს, თუნდაც არასწორი პასუხის გაცემის საშუალება.

დავალბა 28

დაასახელებეთ 3 პირობა იმისა, თუ რაში ეხმარება მოსწავლეებს შემონება (რა არის შემონების მიზანი?)

სამბარაულო პასუხები:

შემონება ეხმარება მოსწავლეებს:
1. სწავლაში, მისი საშუალებით აცნობიერებენ, რა იციან, რას მიაღწიეს და რა უნდა გააუმჯობესონ;
2. სწავლის პროცესის გაანალიზებასა და ახალი მიზნის დასახვაში;
3. სტიმულს აძლევს და ეხმარება ისეთი უნარების ჩამოყალიბებაში, რომლებიც მათ მთელი ცხოვრების მანძილზე გამოადგებათ.

დავალბა 29

დაასახელებეთ 3 პირობა იმისა, თუ რაში ეხმარება მასწავლებელს შემონება.

სამბარაულო პასუხები:

მასწავლებელს შემონება:
1. აწვდის ინფორმაციას მოსწავლეების შესახებ და სწავლებას ამ ინფორმაციის შესაბამისად წარმართავს;
2. აწვდის სასწავლო პროცესის დაგეგმვისთვის საჭირო ინფორმაციას;
3. საშუალებას აძლევს განსაზღვროს შესაბამისი მიზანი;
4. საშუალებას აძლევს შეაფასოს თავისი შრომის ეფექტიანობა.

დავალბა 30

დაასახელებეთ 3 პირობა, თუ რა კონკრეტული მიზნებისთვის შეიძლება გამოიყენოთ გაკვეთილზე კითხვები.

სამბარაულო პასუხები:

1. ინტერესის გასაღვივებლად;
2. არსებული ცოდნის დასადგენად, გამოსაკვლევად;
3. ახალი მასალის გაგების ხარისხის დასადგენად;
4. აზროვნების, მსჯელობის გასაავითარებლად.

დავალბა 31

როგორი უნდა იყოს სასწავლო მიზანი?

სამბარაულო პასუხები:

◆ კონკრეტული;
◆ ნათელი;
◆ გაზომვადი;
◆ მიღწევადი;
◆ რელევანტური (შესაბამისი);
◆ დროში გათვლილი.

დავალბა 32

ბიჰევიორისტული თეორიის შესაბამისად, სწავლების მე-თოდები გამოიყენება:
ა) მთლიანად კლასზე, ბ) მთლიანად საგანზე, გ) მოსწავლეზე, დ) მასწავლებელზე.

სწორი პასუხი: ა, ბ.

დავალბა 33

მიუსადაგეთ თეორია ან თეორეტიკოსი:
ა) საგნით გათვალისწინებული ცოდნა გადაეცემა ლოგიკური თანმიმდევრობით, გაგება არის ეფექტიანი და სწრაფი გზა სწავლისთვის;
ბ) საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობა, მოსწავლე დარწმუნებულია საკუთარ ძალებში, საკუთარ პრაქტიკულ გამოცდილებაში, რაც ხელს უწყობს ნათლად აზროვნებასა და პროგნოზირებას;
გ) პოზიტიური მოტივაცია განაპირობებს მასალის უკეთ გაგებასა და აზროვნების გააქტიურებას, ხელს უწყობს მეტყველების განვითარებას (თანამშრომლობის განვითარებას).

პასუხი:

ა) ბიჰევიორიზმი (სკინერი);
ბ) კონსტრუქტივიზმი (ბრუნერი);
გ) სოც. კონსტრუქტივიზმი (ვიგოლსკი).

დავალბა 34

დაასახელებეთ მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლების მახასიათებლები.

სამბარაულო პასუხები:

◆ მოსწავლე – აქტიური, მასწავლებელი – პასიური;
◆ სწავლება – ინდივიდუალური, ჯგუფური.
◆ მოსწავლეები თვითონ ადგენენ ქცევის წესებსა და კლასის შინაგანაწესს;
◆ საკლასო ოთახი მოწყობილია ისე, რომ მოსწავლეებმა შეძლონ ჯგუფურად და ინდივიდუალურად მერხების განლაგება.

დავალბა 35

რა აქვს დადებითი საგანმანათლებლო რესურსების გამოყენებას? დაასახელებთ რამდენიმე პირობა.

სამბარაულო პასუხები:

◆ ხელს უწყობს სასწავლო მასალის ათვისებას, აღქმას;
◆ სწავლას კეთებით – გამოცდილების საფუძველზე პრაქტიკით სწავლას;
◆ ამაღლებს მოტივაციას.

დავალბა 36

დაასახელებთ, რა უნარ-ჩვევების განვითარებაა შესაძლებელი როლური თამაშით?

სამბარაულო პასუხები:

1. სოციალური;
2. ფიზიკური;
3. ემოციური;
4. ინტელექტუალური;
5. კვლევითი;
6. წარმოსახვითი.

დავალბა 36

როგორ ეხმარება როლური თამაში მასწავლებელსა და მოსწავლეს?

სამბარაულო პასუხები:

◆ თამაშის დროს მოსწავლეები იძენენ ცოდნასა და გამოცდილებას, მასწავლებელი აძლევს მიმართულებას და უფართოებს შესაძლებლობებს არც. ასეთი გზით ცოდნა და უნარები იზრდება სპირალისებურად.
◆ თამაში აღძრავს მოტივაციას;
◆ როლური თამაში შერწყმულია მოსწავლეთა ინდივიდუალურ შესაძლებლობებთან, ავლენს მათ უნარებს;
◆ უფიქრად მოსწავლეებს თავდაჯერებულობას;
◆ მასწავლებელს ეხმარება შესასწავლი თემის გაფართოებაში;
◆ მოსწავლეებს უადვილდებთ მასალის აღქმა.

ინფორმაცია

ქართული კალიგრაფიის აღორძინებისთვის

ლალი ჯელაძე

14 დეკემბერს, დიდუბე პლაზაში, ქართულ ხელნაწერთა ქომაგებმა მოიყარეს თავი. სამოქალაქო განათლებისა და პედაგოგთა გადამზადების პროგრამის ფარგლებში, რომელიც აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) და PH International-ის მხარდაჭერით ხორციელდება, თბილისის რეგიონის სასკოლო სამოქალაქო განათლების კლუბების ერთობლივი ინიციატივით გაიმართა ღონისძიება კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზებისა და ადვოკატირების საკითხებში. ღონისძიებაზე წარმოდგენილი იყო ქართული კალიგრაფიის კონკურსებში გამარჯვებულის, აფხაზეთიდან დევნილი ქალბატონის, **ლეილა ბაღბაიას** ნამუშევრები. ჩატარდა მასტერკლასი ქართულ კალიგრაფიაში, რომელსაც ქართველი კალიგრაფები წარუძღვნენ. პროექტის პარტნიორი ორგანიზაციები იყვნენ: ფონდი „თბილისის მოზარდთა სახლი“, ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და საქართველოს საპატრიარქოსთან არსებული ახალგაზრდული ორგანიზაცია „დავითიანი“.

ბელა კობალიანი, სამოქალაქო განათლებისა და პედაგოგთა გადამზადების თბილისის რეგიონის პროექტის მენეჯერი: „დღევანდელი ღონისძიება ძალიან მნიშვნელოვანი და საინტერესო იმით, რომ გვინდა ქართული სულიერებისა და კულტურის პოპულარიზებას ვავესაუბროთ. საქართველოს სკოლებში პროექტი რამდენიმე მიმართულებით ხორციელდება. ერთ-ერთი მიმართულება სამოქალაქო კლუბების დაარსებაა. დღეისათვის პროექტი 570 სკოლაში მუშაობს; მეორე მიმართულება საქართველოს სამოქალაქო განათლების პედაგოგთა გადამზადებაა, სერტიფიცირებული პროგრამების ფარგლებში; მესამე – საგრანტო მიმართულება; შემდეგი მიმართულება – განსაკუთრებით ნიჭიერი მოსწავლეებისა და მასწავ-

ლებლებისთვის საზაფხულო ბანაკების მოწყობა. პროექტის ძალიან მნიშვნელოვანი ნაწილია, ასევე, სოციალური მედიის აქტიური ჩართვა საქართველოში დემოკრატიზაციის პროცესებში. აღნიშნულ პროექტს მხარს უჭერს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო. დღევანდელი შეხვედრა სწორედ სასკოლო სამოქალაქო განათლების კლუბების ინიციატივითაა ორგანიზებული, რომელიც ძალიან მოგვეწონა და დავაფინანსეთ. სწორედ დღევანდელი ღონისძიებით განხორციელდა ქართული კალიგრაფიის ადვოკატირება. თბილისის სკოლების სამოქალაქო განათლების აქტიურმა კლუბებმა ადვოკატირების პირველი ეტაპი უკვე ჩაატარეს, ამ პროცესში 15 ორგანიზაცია ჩაერთო როგორც ბიზნესის სტრუქტურებიდან, ისე სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორიდან. ანუ მოვიძიეთ ფონდები იმისთვის, რომ ქალბატონმა ლეილა ბაღბაიამ, რომელიც ჩვენი დღევანდელი ღონისძიების მთავარი წარმომადგენელია, ჩატაროს მასტერ კლასი იმ ადამიანებისათვის, ვისთვისაც ქართული კულტურა, ისტორია და კალიგრაფია მნიშვნელოვანია, ვისაც არ უნდა, დაიკარგოს ჩვენი განძი და ქართული სული. ოდითგანვე ვამაყობდით ქართველი კალიგრაფებით და ძალიან ბევრი კულტურის ნიმუში სწორედ ხელითაა გადაწერილი, მათ შორის ქართველების ყველაზე დიდი სიამაყე – „ვეფხისტყაოსანი“. ადვოკატირების ეს პროცედურა, რომელიც ფონდების მოძიებას ისახავს მიზნად, კიდევ ერთხელ აღვნიშნავ, დღევანდელი დღით დაიწყო და, რაც მთავარია, დაიწყო წარმატებულად. დარწმუნებული ვარ, დიდ გამოხმაურებას ჰპოვებს და კალიგრაფიის ბევრი ქომბაგი შემოგვიერთდება. დღევანდელი ექსპოზიციის შემქმნელი კი, წლების განმავლობაში რუდუნებით მუშაობდა, თავისთვის, ჩუმად, შეუმჩნევლად ქმნიდა იმ საოცარ ნიმუშებს, რომელიც დღეს თქვენ წინაშე გამოფენილი და ასეთ ადფორთივანებას იწვევს. უბრალოდ, ჩვენ მივხვდებით მხოლოდ იმაში,

რომ კარგად შეგვეფუთა და სამზეოზე გამოგვეტანა. ძალიან დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ქალბატონ ლეილა ბაღბაიას ასეთი კარგი, მამულიშვილური საქმის კეთებისთვის“.

ღონისძიების ინიციატორი აქტიური კლუბები წარმოდგენილი იყვნენ თბილისის 5 სკოლის მოსწავლეებით – პირველი ექსპერიმენტული სკოლა, მე-6 საავტორო სკოლა, მე-10, 169-ე და 90-ე საჯარო სკოლები. ეს კლუბები სწორედ ქართული კულტურის პოპულარიზებამ გააერთიანა და ქართული კალიგრაფიის მიერ განვლილი დიდი და მნიშვნელოვანი გზა ასეთი საინტერესო ღონისძიებით წარმოადგინეს. როგორც ორგანიზატორებმა განაცხადეს, კლუბები განსაკუთრებულ ყურადღებას სწორედ ხელოვნებას და მის ცალკეულ განშტოებებს უთმობენ. ღონისძიებას განსაკუთრებული მუხტი და ემოცია საპატრიარქოსთან არსებულმა ახალგაზრდული ორგანიზაცია „დავითიანი“ მოზარდათა მიერ წარმოდგენილმა ლიტერატურულმა კომპოზიციამ შესძინა.

საღამო ძალიან თბილი და მართლაც ემოციური აღმოჩნდა. აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ, ბატონმა **გია გვაზავამ** დიდი სიამაყით აღნიშნა, რომ ქალბატონი ლეილა აფხაზეთიდანაა: „დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ქალბატონ ლეილას ასეთი საინტერესო დღისათვის. მას აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დავაჯილდოვებთ. დიდი მადლობა დღევანდელი დღის ორგანიზატორებს და ახალგაზრდებს, რომლებიც დღეს ამ დარბაზში იმყოფებიან და ეზიარებიან ქართულ კულტურას, ქართულ სიტყვას და დამწერლობას. რაც აქ ხდება, მართლაც საამაყოა. 14 დამწერლობიდან რომ ერთ-ერთი ჩვენია, ბუნებრივია, განსაკუთრებული სიამაყის გრძობას იწვევს. ამ საგანძურს ვაფრთხილება სჭირდება. ამას ძალიან ბევრი დიდი სახელმწიფო და ეროვნული ღირსება არ ვარ, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ მოვა დრო, კიდევ უფრო ღრმად შეისწავლიან იმას, თუ რა წილად არგონავტებმა ჩვენი ქვეყნიდან – პირველ რიგში, ეს სწორედ დამწერლობა იქნებოდა. შესაძლოა, ჩვენი დამწერლობა ბევრ სხვა დამწერლობასაც დაედო საფუძვლად.“

ლეილა ბაღბაიას ხელნაწერებზე ისაუბრა ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორმა, პროფესორმა **ელენე მაჭავარიანმა**: „ეს ღონისძიება, ვფიქრობ, გავრძელება იმ დიდი სასწავლო ღონისძიებისა, რომელიც უწმინდესისა და უნეტარესის ლოცვა-კურთხევით, ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრში უკვე მესამე წელია ტარდება. ლეილა ბაღბაია კალიგრაფიის კონკურსის მონაწილე და გამარჯვებულია. განსაკუთრებული შემოქმედებითი ნიჭით გამოირჩევა. ქართული ხელოვნებისადმი სიყვარული იმ დაუპრეტელი ფანტაზიის ნაყოფია, რაც მან თავის ნამუშევრებში აღბეჭდა. კერძო, ფაიფური, ტყავი, ქვა, ქალაღი – მნახველის დიდ ყურადღებას იქცევს. ძველ ქართულ ხელნაწერებში ოსტატებს, გადამწერებს, მომხატველებს, თუნდაც ჭედური ხატის შემსრულებლებს „მოქმედი“ ეწოდებოდა. სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონში „მოქმედი“ განმარტებულია, როგორც მშრომელი, ქალბატონ ლეილა ბაღბაიას ეს ეპითეტი სწორად მიესადაგება. ვუსურვებ შემდეგ წარმატებებს, იმიტომ, რომ ნიჭს ფართო გზა უნდა ჰქონდეს. მომავლისთვის მან არა მარტო უნდა შექმნას, არამედ ახალგაზრდა თაობა უნდა აღზარდოს.“

ვაჟა-ფშაველას შთამომავლის, **ლელა რაზიკაშვილის** სიტყვამ გამოფენას განსაკუთრებული მნიშვნელობა შესძინა, რადგანაც მან ამ

საქმეს „უკვდავება“ უწოდა: „დღეს აქ ძალიან ბევრი მადლობის სიტყვა ისმის და ეს ლოგიკურიცაა. მეტი რა გვეთქმის, როცა ადამიანები ქმნიან ქმნილებებს, შემოქმედების პროდუქტს და ჩვენ ამით ბედნიერებას გვანიჭებენ. განსაკუთრებით ბედნიერი ვარ ხოლმე მაშინ, როცა ვხედავ ახალგაზრდები, ბავშვები, პატარები, ჩვენი მომავალი თაობა ფესვებს უბრუნდება – იწყებენ მის შესწავლას, კვლევას და შემდეგ პოპულარიზებას. ეს იმას ნიშნავს, რომ ისინი ამას მომავალში წაიღებენ, ჩემთვის კი სწორედ ეს არის უკვდავება და მე ამით ბედნიერი ვარ. ამისთვის ძალიან დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ყველას, განსაკუთრებით კი ლეილა ბაღბაიას. ჩვენ ერთმანეთს უნივერსიტეტში მოწყობილ კალიგრაფთა გამოფენაზე შევხვდით. საერთაშორისო გამოფენა ვაჟას მიეძღვნა. მიკერძობებში ნუ ჩამომართმევთ ვაჟაზე საუბარს, მე იქ შესრულებულ თითოეულ ნამუშევარს ფერწერულ ტილოდ მივიჩნევ. უფლის სიტყვამაც სწორედ ხელით დანერგა მო-

აღწა ჩვენამდე. რუსთაველამდე და ვაჟამდეც ძალიან ბევრ დიდ მწერალს გაუმართლა, მათ ხომ სწორედ კალიგრაფებით გადმოაგორეს საუკუნეები. გაუმართლა ვაჟასაც, რადგანაც ამ თაობამ, ქალბატონმა ლეილამ და სხვებმა შექმნეს ვაჟას შემოქმედების ხელნაწერები. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და საჭიროა დღევანდელი ტექნოლოგიების თაობაში. მეორე მხრივ კი, როცა ვაჟას, რომელიც სიტყვით ხატავდა სამყაროს, შეხვდავ და მისი სიტყვის დახატვას ეცდები, ამით, გარკვეულწილად, შემოქმედებით გმირობასაც იჩენ. დიდი მადლობა ამისთვის ყველას, მადლობა კალიგრაფებს, რომ მომავალს ზრდიან, ამით კი უკვდავებას მიაგორებენ.“

ქართველი კალიგრაფების მიერ ჩატარებული მასტერკლასი, ვინცის, ახალი კალიგრაფის აღმოჩენის საწინდარი გახდეს. ერთი რამ კი უდავოა, ასეთი ღონისძიებები მომავალში კალიგრაფიისა და, ზოგადად, ქართული კულტურისადმი ინტერესს გააორმაგებს.

ინფორმაცია

მომავალზე ფიქრით

20 დეკემბერს თბილისის დამოუკიდებელი სასწავლო უნივერსიტეტისა და ტურიზმის აკადემიის სასწავლებლების გაერთიანებული სხდომა გაიმართა...

სხდომათა დარბაზში თავი მოიყარეს პროფესორ-მასწავლებლებმა, სტუდენტებმა, მონვეულმა სტუმრებმა... სხდომა შესავალი სიტყვით გახსნა გაერთიანებული სასწავლებლების ხელმძღვანელმა...

„მიმდინარე ეტაპი, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია განათლების დარგის მუშაკებისათვის, რადგან წლების მანძილზე ტარდებოდა არაერთი ნაჩქარევი რეფორმა, რომლებსაც სასურველი შედეგი არ მოჰყოლია...“

სხდომაზე საქმიანი მსჯელობა გაიმართა. სიტყვით გამოვიდნენ: ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი ზურაბ სანადირაძე; ლექტორები - პროფესორები: ნინო სამჭკუაშვილი, ელიზა ოზბეთელაშვილი და სხვები.

გაერთიანებული სასწავლებლების სხდომაზე, ასევე, აღინიშნა ამ სასწავლებლების ღვაწლმოსილი ლექტორის, სრული პროფესორის, ხეთისავარ არჩემაშვილის დაბადებიდან 80 წლის იუბილე. მის ცხოვრებასა და აქტიურობას მსოფლიო მასშტაბზე ვრცლად და საინტერესოდ ისაუბრა საქართველოს რესპუბლიკის დამსახურებულმა აკადემიკოსმა, მწერალმა ზურაბ ლომიძემ...

შემოქმედებითი კავშირის გულთბილი მილოცვა იუბილარისადმი: „ბატონო ხეთისავარ, საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები გულითადად მოგესალმებიან მსცოვან შემოქმედს და გილოცავენ დაბადების 80 წლისთავს...“

ხეთისავარ არჩემაშვილს მიესალმნენ: ილია ჭავჭავაძის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოება „ცოდნის“ პრეზიდენტი, ცნობილი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე, პროფესორი ნუგზარ წერეთელი, ასოციაცია „მესხეთი-2001“-ის პრეზიდენტი, პროფესორი ამირან მექვაბიშვილი, საზოგადოება „მესხეთი-2001“-ის ვიცე-პრეზიდენტი პავლე ნარიშკინი, პროფესორი ციციო ბუკია და სხვები.

სტუდენტებმა წარმოადგინეს იუბილარის ლექსების მიხედვით დადგმული ლიტერატურული კომპოზიცია „თავისუფლება ქართველს სწყუროდა, თავისუფლებას ერქვა ქართველი“. მონაწილეობდნენ: ვენერა ძულიაშვილი, გიორგი ტურიაშვილი, ტატო აბრამიშვილი, მარიამ დეკანოიძე, თეა ნადირაშვილი, ხეჩო გამცემლიძე, რუთი ბარისაშვილი. ასევე გულთბილი სიტყვებით მიესალმნენ ბატონ ხეთისავარს სტუდენტები - თათია მჭავანაძე, ნინო ჩიტაშვილი, სალომე ქორთუაშვილი და სხვები.

დასასრულ გაიმართა კონცერტი უნივერსიტეტის ვოკალურ-ქორეოგრაფული ჯგუფების (ხელმძღვანელი - ელისო მექვაბიშვილი და დავით კობაძე) მონაწილეობით. ისმოდა საშობაო „ალილო“, მესხური „მრავალჟამიერი“, პოპური აჭარული და რაჭული სიმღერებზე. მომღერლებს მოცეკვავეები სცვლიდნენ, მათ აღტაცებით შეხვდა დარბაზი. განსაკუთრებული მონივნება დაიმსახურა მსახიობ ოთარ ანდლუაძისა და გიორგი ქურჩულის მიერ შესრულებულმა სკეტჩებმა.

იუბილარმა გულთბილი მადლობა გადაუხადა დამსწრე საზოგადოებას.

ლიანა ხმალაძე ეროვნულ და სოციალურ ურთიერთობათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი

რედაქციისგან

ვულოცავთ ბატონ ხეთისავარს 80 წლის იუბილეს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობასა და კვლავაც ნაყოფიერ მოღვაწეობას.

იურისტის კონსულტაცია

რა რეკომენდაციებს აქლავს საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მასწავლებელთა უფლებების უპატივსა და დაცვის მიზნით?

2.1 ინსტრუქციის მე-5 მუხლის მე-4 ნაწილის შინაარსი უნდა შეიცვალოს შემდეგი ჩანაწერით: სრულზე მეტი დატვირთვა აქვს მასწავლებელს, რომელიც სკოლაში მუშაობს 40 საშუალო საათს და მათ შორის ატარებს კვირაში 19 ან მეტ საგაკვეთილო საათს. 19 და მეტი საგაკვეთილო საათის ჩატარებისას პედაგოგს უნდა მიეცეს ხელფასი ჩატარებული საათების შესაბამისად, სამართლიანი გაანგარიშებით.

დასაბუთება: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის №576 ბრძანების ინსტრუქციაში ამა წლის 19 სექტემბერს შეტანილი ცვლილების თანახმად, სრულზე მეტი დატვირთვა აქვს მასწავლებელს, რომელიც სკოლაში მუშაობს 40 საშუალო საათს და მათ შორის ატარებს კვირაში 19 ან მეტ საგაკვეთილო საათს. 19 საგაკვეთილო საათის ჩატარებისას მასწავლებელს ეძლევა სრული განაკვეთის ხელფასზე დანამატი 5 ლარის ოდენობით, 20 საგაკვეთილო საათის ჩატარებისას მასწავლებელს ეძლევა სრული განაკვეთის ხელფასზე დანამატი 10 ლარის ოდენობით, 20-ზე მეტი ნებისმიერი საგაკვეთილო საათის ჩატარებისას კი მასწავლებელს ეძლევა სრული განაკვეთის ხელფასზე დანამატი 25 ლარის ოდენობით.

სამთბ-ს მიანიჭა, რომ სრული განაკვეთის ხელფასზე სიმბოლური დანამატების განხორციელება ვერ უზრუნველყოფს შრომის სამართლიანი ანაზღაურების კონსტიტუციურ პრინციპს. სრულზე მეტი საათობრივი დატვირთვის მქონე პედაგოგთა შრომის ანაზღაურება უნდა მოხდეს საათობრივი დატვირთვის შესაბამისად, სამართლიანი გაანგარიშებით.

3.1 „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის №448 ბრძანებამ ახლებურად უნდა განსაზღვროს სკოლის სამეურვეო საბჭოს შემადგენლობა. მის შემადგენლობაში ამოირიცხულ უნდა იქნენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს წარმომადგენლები. მასწავლებელთა ინტერესების სათანადოდ წარმოდგენის საჭიროების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილია სამეურვეო საბჭოს შემადგენლობაში სათათბირო ხმის უფლებით წევრად შეყვანილ იქნას მედაგოგთა პროფკავშირის ერთი წარმომადგენელი. ამასთანავე, სკოლის სამეურვეო საბჭოს თავმჯდომარეობის უფლება არ უნდა ჰქონდეს ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოს წარმომადგენელს.

დასაბუთება: „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების ავტონომია მოიცავს სკოლის დამოუკიდებლობასა და თვითმმართველობას, რომლის ერთ-ერთი სუბიექტი არის სამეურვეო საბჭო. სკოლების ავტონომიურობა გულისხმობს სამეურვეო საბჭოების დაკომპლექტებას სკოლის შიდა სტრუქტურების წარმომადგენლებისაგან, სკოლის სამეურვეო საბჭოებში სახელმწიფოსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლების წევრად შეყვანით ირღვევა სკოლის დამოუკიდებლობისა და ავტონომიურობის პრინციპი, ძლიერდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ სკოლის ცენტრალიზებული მართვის ბერკეტები. ამიტომ, სამთბ თვლის, რომ სამეურვეო საბჭოს შემადგენლობაში არ უნდა იყვნენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს წარმომადგენლები. ამასთანავე, საბჭოს თავმჯდომარეობის უფლება არ უნდა ჰქონდეს ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელს. სამთბ თვლის, რომ სკოლის სამეურვეო საბჭოში პედაგოგთა პროფესიული კავშირის წარმომადგენლის წევრად შეყვანით, უფრო მეტად იქნება წარმოდგენილი და დაცული მასწავლებელთა საუკეთესო ინტერესები, ამასთანავე გაძლიერდება პროფესიული კავშირების როლი მასწავლებელთა უფლებების დაცვის საქმეში.

3.2 „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონითა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის №448 ბრძანებით მიზანშეწონილია გაიზარდოს პედაგოგიური საბჭოს ფუნქციები. სკოლის პედაგოგიური საბჭოს მიზანშეწონილია დაემატოს შემდეგი ფუნქციები:

- ა) პედაგოგიური საბჭო იხილავს მასწავლებელთა სამსახურიდან გათავისუფლების საკითხის დასმის მიზანშეწონილობას დირექციის მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე;
ბ) პედაგოგიური საბჭო დისციპლინურ კომიტეტთან ერთად იხილავს მასწავლებლის მიმართ დისციპლინური ღონისძიებების გამოყენების საკითხს და იღებს შესაბამის დასკვნას, რომლის საფუძველზეც დირექტორი იღებს ადეკვატურ გადაწყვეტილებას;
გ) პედაგოგიური საბჭო დისციპლინურ კომიტეტთან ერთად ზედამხედველობას უწევს დირექციის მიერ სამართლიანი პროცედურის გამოყენებას პედაგოგთან შრომითი ურთიერთობის მოწესმდევ.

დ) დირექციის წარდგინებით წინასწარ ამტკიცებს სკოლის შინაგანაწესს, სამეურვეო საბჭოზე საბოლოო დასამტკიცებლად წარდგენამდე.

დასაბუთება: დღეს მოქმედი კანონმდებლობით, პედაგოგთა აქვს სიმბოლური ფუნქციები. იგი რეალურად ვერ გამოხატავს და ვერ იცავს მასწავლებელთა ინტერესებს დირექტორთა თვითნებური გადაწყვეტილებებისაგან. დღეს მოქმედი კანონმდებლობით, პედაგოგთა აქვს შემდეგი ფუნქციები: ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად, დირექტორის მონაწილეობით შეიმუშავებს და სამეურვეო საბჭოსთან შეთანხმებით ამტკიცებს სასკოლო სასწავლო გეგმებს, საჭიროების შემთხვევაში, დირექტორთან შეთანხმებით ამტკიცებს ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმას, სამეურვეო საბჭოსთან შეთანხმებით, საფეხურებისა და საგნების შესაბამისად, ამტკიცებს სასწავლო მასალას, მათ შორის, ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის მიერ გრიფინიჭებული, პედაგოგების მიერ შერჩეული, სასწავლო წლის განმავლობაში გამოცემული სახელმძღვანელოების ნუსხას.

პედაგოგიური საბჭო მისი სიმბოლური ფუნქციებიდან გამომდინარე, ვერ იცავს მასწავლებელს უკანონო გათავისუფლებისაგან. სამთბ თვლის, რომ პედაგოგთა უფლება უნდა მიეცეს აქტიური ზედამხედველობა გაუწიოს სკოლების დირექციას მიერ მასწავლებლების მიმართ დისციპლინური ღონისძიებების გამოყენების საკითხს, პედაგოგთა ინტერესების დაცვას დირექტორთა ერთპიროვნული გადაწყვეტილებებისგან. სამთბ თვლის, რომ შეთავაზებული ცვლილება ხელს შეუწყობს პედაგოგიური საბჭოების როლის ამაღლებასა და მათი ქმედითობის გაზრდას.

(რეკომენდაციები გაგრძელდება)

თამარ ავალიანი

საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის იურისტი

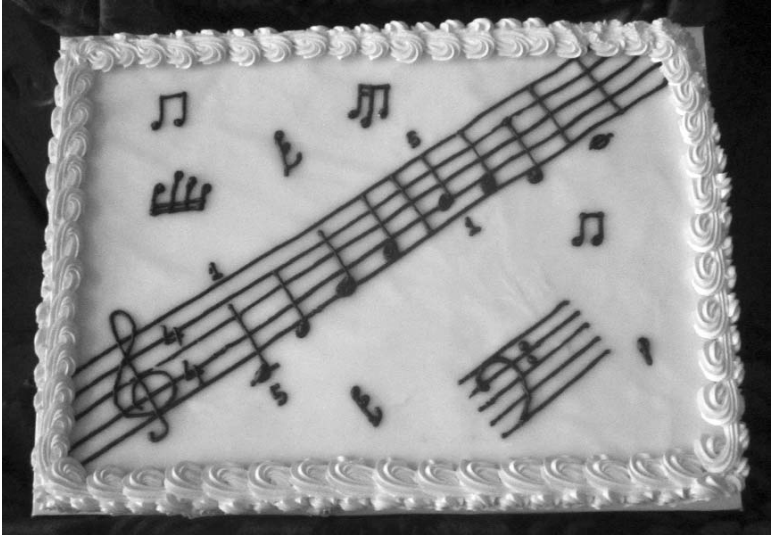
სასკოლო ღონისძიება

„ჩვენ გვიყვარს მუსიკა“

სიმღერა, ცეკვა მოსწავლის შემოქმედებით უნარების, გრძობებისა და განწყობილების გამოხატვის საუკეთესო საშუალებაა. ეს ის საგნებია, როცა მოსწავლე ყველაზე მეტად დაინტერესებულია და მისი ინტელექტუალური და კულტურული განვითარების თვალსაზრისით უმნიშვნელოვანესი როლი აკისრია. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება და სისბ ტყიბულის მუნიციპალიტეტის სოფელ კურსების საჯარო სკოლაში (დირექტორი – თამარ ზარნაძე) მუსიკალური პროექტი-ვიქტორინის ჩატარება მესამე (კლასის ხელმძღვანელი – ეკა ჩივილიძე) და მეოთხე კლასებს (ხელმძღვანელი – თინათინ გიორგაძე) შორის სახელწოდებით „ჩვენ გვიყვარს მუსიკა“.

ნავე კლასის ხელმძღვანელების მიერ. მოსწავლეებს ევალუბრად სახელმძღვანელოში მოცემული ინფორმაციების საფუძვლიანი შესწავლა, დამატებითი მუშაობა ინტერნეტში მასწავლებლის მიერ მითითებულ თემებსა თუ სიმღერებზე. თითოეულმა კლასმა ჩამოაყალიბა გუნდები შემდეგი სახელწოდებებით: მესამე კლასის გუნდი „მელოდია“ და მეოთხე კლასის გუნდი „დო, რე, მი, ფა, სოლ, ლა, სი“. მათ წარმოადგინეს მისასალმებელი სიმღერები და ცეკვები. პროექტი-ვიქტორინა გახსნა მეოთხე კლასმა ინგლისურის სიმღერით „Welcome to your classroom“ (ინგლისური ენის მასწავლებელი – ნატო აბესაძე) შიგადაშვი თითოეულ ტურში თითოეულ გუნდს მიეცათ სხვადასხვა დავალება. კერძოდ, მოსწავლეებს ევალუ-

ბოდით კომპოზიტორების ამოცნობა, კინოფილმების დასახელება მელოდიების მიხედვით, კალათში მოთავსებულ სიტყვებზე სიმღერების გახსენება, ხალხური საკრავების ამოცნობა და გმირების გაფრთხილება. ვიქტორინას უძღვებოდა ქალბატონი თინათინი, ხოლო შედეგებს ითვლიდა კომპეტენტური ჟიური. თითოეულმა გუნდმა შესანიშნავად წარმოაჩინა თავი, თუმცა ვიქტორინის წესების თანახმად აუცილებელი იყო გამარჯვებულის გამოვლენა. ეს ტიტული მოიპოვა მეოთხე კლასის გუნდმა ერთი ქულის სხვაობით. „ასეთი პროექტების განხორციელება მოსწავლეთა მუსიკალურ აღზრდა-განვითარებას შეუწყობს ხელს“ – ამბობს ქალბატონი ეკა ჩივილიძე და იმედოვნებს, რომ ერთობლივი პროექტები კვლავაც გაგრძელდება.

„არც მე და არც ქალბატონი ეკა არ ვართ მუსიკის სპეციალისტები, მაგრამ ერთობლივი ძალისხმევით მოვახერხეთ, რომ მოსწავლეები ასე ინტერესით მოეკიდნენ პრო-

ექტს და ასე კარგად წარმოაჩინეს თავი“ – აღნიშნა ქალბატონმა თინათინ გიორგაძემ.

ეს ღონისძიება დასტურია იმისა, თუ რა კარგად შეიძლება თანამედროვე საკომუნიკაციო საშუალებების გამოყენებით პროექტის პრეზენტაცია. ჰოვარდ გარდნერის თანახმად, იგი მრავალმხრივი ინტელექტის განვითარებას უწყობს ხელს.

ვიქტორინა-პროექტი დაგვირგვინდა ეროვნული ჰიმნის შესრულებითა და მუსიკალური ნოტებით გაფორმებული ტორტის გაჭრის (ცერემონილით, რომლის პატივი გამარჯვებულ გუნდს ხვდა ნილად. გუნდური მუშაობის შედეგად მიღწეულმა გამარჯვებამ პასუხისმგებლობის გრძობისა და მოტივაციის ამაღლებას შეუწყობს ხელი თითოეულ მოსწავლესა თუ მასწავლებელს.

მაია მაღლაზირიძე
სსიპ ტყიბულის მუნიციპალიტეტის სოფელ კურსების საჯარო სკოლის დირექტორის მოადგილე

სკორტი

დოკვიპის ბრინჯაო

ერევანში დასრულებულ ახალგაზრდა მოკრივეთა მსოფლიო ჩემპიონატში წარმატებით გამოვიდა ალექსანდრე დოკვიპი, რომელიც 81 კილოგრამ წონით კატეგორიაში მესამე ადგილზე გავიდა – წინასწარ ეტაპზე მოპოვებული გამარჯვებების შემდეგ მეოთხედფინალში ირანელ სიაყბას ომიდის სძლია. ჩვენებურმა პირველი პერიოდი 1 : 2 წააგო, მაგრამ მომდევნო რაუნდებში ტემპს მკვეთრად უმატა და, საბოლოოდ, ანგარიშით 8 : 6 იმარჯვა. ამით ნახევარფინალშიც გავიდა, რაც ბრინჯაოს მედლის ავტომატურად განაღდებდასაც ნიშნავდა, მაგრამ დოკვიპის შეეძლო, ბოლო წლებში ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული გამოსვლა ჰქონოდა. სამწუხაროდ, მედლის განაღდებას დაკმაყოფილდა თუ სხვა მიზეზი იყო, მან ვერ შეძლო მოტლანდიელი ანტონ ფორესტის ძლევა, მასთან 7 : 13 წააგო და ბრინჯაოს დასჯერდა.

აქვე გეტყვით, რომ ამ დღეებში ჩვენი ახალგაზრდა მოკრივეების ჯგუფი რუსულ კალინინგრადში მონაწილეობს საერთაშორისო ტურნირში „ოლიმპიური იმედი“. იქ მიხეილ კაზანჯიანი (49), სევერიან ჭილაძე (52), ბენედიქტ ერენსოიანი (56), ალექსი ჭაკაშვილი (60), ირაკლი მელიქიშვილი (64), ზაალ კვაჭაძე (69), რომან თავაძე (75), იაკო კიზირია (81) და თორნიკე პურიჭაბიაშვილი (+91) იასპარეზებენ.

ძალოსანთა ებრაული წარმატება

კრივის, ტანვარჯიშის და სხვა სახეობათა მსგავსად, ნელ-ნელა ძალოსნობაც იკრებს ძალებს. აქაურებს უკვე მოეპოვებათ საერთაშორისო მასშტაბის წარმატებები ჭაბუკთა შორის, ახლა კი ის თაობა ახალგაზრდებშიც აგრძელებს მედლებით სვლას. ამის ნათელი მაგალითია 18 წლის ქუთაისელი შოთა მიშველიძე (62), რომელმაც ორი წლის წინ ჭაბუკთა ევროპის პირველობაზე ორჭიდში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, ცალკეულ მოძრაობებში კი ვერცხლი და ასევე ბრინჯაო ირგუნა. ახლახან მან წარმატებით იასპარეზა ებრაულ ეილათში ჩატარებულ ევროპის ახალგაზრდულ პირველობაზე, სადაც ორი ვერცხლი და ერთი ბრინჯაო დაიმსახურა. ის მეორეზე გავიდა ორჭიდში 281 კილოგრამით, ატაცსა და აკვრაში კი, შესაბამისად, 126 და 155 აჩვენა – სამივე შედეგი უფროსებში საქართველოს რეკორდია! ამასთან, ისრაელში მან ატაცში ვერცხლი, აკვრაში კი ბრინჯაო მოიპოვა. საბედნიეროდ, ეილათში ეს ჩვენი გუნდის ერთადერთი წარმატება არ ყოფილა – იქაურობა ამჯერადაც წარმატებით მოიარა კიდევ ერთმა ქუთაისელმა, ჭაბუკებში ევროპის ჩემპიონმა და ახალგაზრდებში ევროპის შარშანდელმა ვერცხლის მედალოსანმა გიორგი ლომთაძემ (69). აღსანიშნავია, რომ ჭაბუკთა ოქრო მან სამი წლის წინ ეილათში მოიპოვა. ლომთაძემ ამჯერადაც წარმატებით დაიწყო იქ გამოსვლა – 143 კილოგრამი აიტაცა, რაც ასევე საქართველოს რეკორდია

და მცირე ოქროს მედალიც ირგუნა. სამწუხაროდ, კიდევ უფრო დიდი წარმატების მოპოვების შანსი აკვრაში ვერ გამოიყენა, სადაც პირველ მისვლაზე 167 კილოგრამი აჰკრა, მაგრამ მომდევნო ორი ცდა გაუფუჭდა და ორჭიდში 310 კილოგრამი მოუგროვდა. თუმცა, ესეც ქვეყნის ახალი რეკორდია, ეილათში კი ბრინჯაო მოაპოვებინა. აღსანიშნავია, რომ მიშველიძეც და ლომთაძეც მალხაზ ლომთაძესთან ვარჯიშობენ.

ასპარეზობის ბოლო დღეს ივაჟკაცა საჩხერელმა მიმდევნოსანმა ლაშა ტალახაძემ, ახლო წარსულში ცნობილი ძალოსნის – კობა ტალახაძის ვაჟმა, რომელმაც ცალკეულ სახეობებშიც და ორჭიდშიც, ანუ ჯამში სამი ბრინჯაო მოიპოვა. მან 190 კილოგრამი აიტაცა, 222 აკრა და ჯამში 412 მოუგროვდა. გუნდურ ჩათვლაში ჩვენი ნაკრები მეცხრე ადგილზე გავიდა.

ჩიპურდანიძე ქუთაისში

ქუთაისმა წაუღელსაც უმასპინძლა მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონ მაია ჩიპურდანიძის სახელობის ტურნირს მოზარდ მოჭადრაკეთა შორის, რომელიც რამდენიმე ასაკობრივ ჯგუფში გაიმართა. ყველაზე უმცროსებში – 8-წლამდეელთა შორის ბიჭებში დავით გაბუნიაშვილი გაიმარჯვა 8 ქულით. ამდენივე დააგროვა დავით ციციურიშვილმაც, თუმცა კოეფიციენტებით ჩამორჩა კონკურენტს და ვერცხლს დასჯერდა. მათ ნახევარი ქულით გიორგი ნაყოფია ჩამორჩა. ამ ასაკის გოგონებში ყველას დიანა ლომთაძე იჯობა 9 ქულით, ნია დონღვანმა და ელენე იოსებიძემ კი 7-7 ქულით მეორე-მესამე ადგილები გაიყვეს. 10-წლამდეელთა შორის ბიჭებში დავით კანკიაშვილი გაიმარჯვა 6 ქულით, რომელსაც ნახევარი ქულით ჩამორჩა ცოტნე ქვარცხავა. თავის მხრივ, ამანაც ნახევარი ქულით იჯობა გიორგი ელაშვილს. აქ გოგონებში, მედალოსნებს შორის, თითოქულიანი სხვაობაა – თამარ ესაძემ 6.5 ქულა დააგროვა, მომდევნო ადგილები კი მაია ბეჭვაია და სანდრა კაპანაძემ გაიზიარეს. 12-წლამდელებში მხოლოდ ბიჭები გამოდიოდნენ და გამარჯვება გურამ კოკაიამ მოიპოვა – 6.5 ქულა. ომარ ზარგინაშვილმა და ლუკა შამუგიამ 5-5 ქულა დააგროვეს, ვერცხლი კი ზარგინაშვილს ერგო. 14-წლამდე ბიჭებში ოქროს მედალი ავთანდილ ფანჭულაძემ ირგუნა 5.5-ით. მას ნახევარი ქულით ჩამორჩნენ გიგი აბსარიძე და ლუკა ლიჩელი, თუმცა დამატებითი მაჩვენებლები უკეთესი აბსარიძეს აღმოაჩინდა. ამავე ასაკის გოგონების საუკეთესო სამეულსაც ზუსტად ასეთივე ქულები აღმოაჩინდა – ანა თედომეილმა 5.5 დააგროვა და ყველას გაუსწრო, მას კი ნახევარი ქულით ჩამორჩნენ ნინო დახუნდარიძე და თეა ჭოლაძე. ვერცხლი დახუნდარიძეს დარჩა. 16-წლამდეელთა შორისაც შეჯიბრება მხოლოდ ბიჭებში ჩატარდა, თუმცა ოქროს მედალი გოგოს დარჩა, ოღონდ – უკეთესი კოეფიციენტის გამო. ადა ქაქუთიაშვილი, გარბიელ ბეჭვაია და გიორგი ცხადაძემ 5-5 ქულა დააგროვეს, საბოლოოდ კი

ოქრო ქაქუთიას ერგო, ვერცხლი – ბეჭვაიას.

ბრინჯაომდე ნასროლი ისარი

ხელვაჩაურის სასპორტო სკოლის დაფინანსებით, ბაქოში საერთაშორისო ტურნირში იასპარეზეს ბათუმელ მშვილდოსან გოგონათა და ვაჟთა გუნდებმა, ორივეს მონაგარი კი გუნდური ბრინჯაოს მედალია.

ბათუმელ და აზერბაიჯანელ მშვილდოსნებს დიდი მეგობრობა აკავშირებთ. თუმცა, აქამდე ეს ცალმხრივი იყო – იქ ამ რანგის საერთაშორისო შეჯიბრებები არ ტარდებოდა, ახლა კი საფუძველი ჩაუყარეს და ჩვენებიც მიიწვიეს საპასუხო ვიზიტით. აი, ბათუმში კი ყოველწლიურად ატარებს რამდენიმე შეჯიბრებას უფროსებშიც და უმცროსებშიც, სადაც მუდმივად მონაწილეობენ აზერბაიჯანელებიც და სომხებიც. საერთოდ, სომხეთ-აზერბაიჯანის კონფლიქტის გამო, ბათუმი ამიერკავკასიის მშვილდოსნობის ცენტრად იქცა – ისინი ერთმანეთთან არ ჩადიან და ისევე ჩვენს ტურნირებზე თუ შეხვედრიან ერთმანეთს. ბათუმელები (ბოლო წლებში – თბილისელებიც) სომხეთში რეგულარულად ჩადიან შეჯიბრებებზე, ახლა კი ბაქოსაც გადასწვდნენ.

ახლანდელი ტურნირი უფროსთა შორის იმართებოდა, თუმცა, ვინაიდან ქალთა ეროვნული ნაკრების ბათუმელი ლიდერები მომავალი სეზონისთვის ემზადებიან, ბაქოში ახალგაზრდები გააგზავნეს – 19 წლის ნინო დევაძე, მედეა აბულაძე და ციალა ფუტკარაძე, რომლებიც 1996 წელს არიან დაბადებულნი. ვაჟთა ნაკრებში ძველი თაობის წარმომადგენელი მხოლოდ ტარიელ ქაღიძე იყო, ტარიელ ბასილაძე და არჩილ არძენაძე კი ასევე ახალგაზრდები არიან.

მათ ბევრად უფროსებთან მოუწიათ პაექრობა. მით უფრო, რომ ტურნირში რუსეთი და ირანიც გამოდიოდნენ, რაც პირადად შედეგებზეც აისახა – ჩვენები მედალოსნებში ვერ მოხვდნენ, თუმცა ფუტკარაძე (აღსანიშნავია, რომ ის ქალთა ნაკრების ერთ-ერთი ლიდერის, ანტალიის „დიდი პრიზის“ გამარჯვებულის, რამდენიმე ოლიმპიადის მონაწილე სათუნა ნარიმანიძის და ნაკრების ყოფილი მთავარი მწვრთნელის თამაზ ფუტკარაძის შვილია) შესარჩევში მეშვიდეზე გავიდა. სამაგიეროდ, ჩვენმა გუნდებმა ბრძოლისუნარიანობა გუნდურში გამოავლინეს და ორივე მესამე საპრიზო ადგილზე გავიდა.

ჩვენები შერეულ წყვილებშიც გამოვიდნენ, დუეტი კი ფუტკარაძემ და ბასილაძემ შექმნეს. შეჯიბრებაში ჩაება აბულაძეც, ოღონდ... თურქ მეწყვილესთან ერთად. საქმე ისაა, რომ თურქებს გოგონები არ ჰყავდათ და, საერთო შეთანხმებით, ინტერნაციონალური წყვილი შექმნა. ბედის ირონიაა, რომ მეოთხედფინალში სწორედ ამ გაერთიანებულმა დუეტმა აჯობა ჩვენებს. კიდევ კარგი, მერე ჩემპიონები გახდნენ, ანუ ბაქოში ერთი ოქრო მაინც მოვიპოვეთ.

მიმდინარეობს ხელმოწერა

კლასიკური მუსიკა

სამი ტომის ფასი 21 ლარი

რეპროდუქციები ხელოვნების კაბინეტისთვის

ერთი ცალის ფასი 6.5 ლარი

1. ცისფერი ბალებინები - დეზა
2. ჰორაციუსის ფიცი - ჟაკ-ლუი დავიდი
3. მწყობსთა თაყვანისცემა - დომენიკო გირლანდაიო
4. ადელ ბლუნ-გაუერის პორტრეტი - გუსტავ კლიმტი
5. ავტოპორტრეტი - რემბრანდტ ჰარმენს ვან რაინი
6. მენინები - ველასკესი
7. დელფოსელი სიბილა - მიქელანჯელო
8. მხატვრის ბალი - კლოდ მონე
9. უძველესი შვილის დაბრუნება - რემბრანდტი
10. საძანელა - რენუარი
11. საპვირაო განმეორება, ბრან-შატის კუნძულზე - ჟორჟ სიორა

თემატური კლასიკები დაწყებითი კლასებისთვის

ფორმატი A2 (42X59.4 სმ)

1. ძართული ანზანი
2. წელიწადის დროები: შემოდგომა-ზამთარი
3. წელიწადის დროები: გაზაფხული-ზაფხული
4. ფერები
5. ფორმები
6. გარეული ცხოველები
7. გარეული ფრინველები
8. პრეფიციები
9. რიცხვები
10. სილ-პოსტნული
11. შინაური ცხოველები
12. ტანსაცმელი
13. ჰიგიენის ნივთები
14. საოჯახო ნივთები
15. ტრანსპორტი
16. წყლის ბინადრები
17. ინგლისური ანზანი
18. რუსული ანზანი
19. ჩემი საძარტველი

ერთი ცალის ფასი 2.5 ლარი

თემატური კლასიკები მალატი კლასებისთვის

ფორმატი A1 (59.4X84.1 სმ)

1. რელიგიების წარმოშობა
2. გარეული ფრინველები საძარტველოში
3. გარეული ცხოველები საძარტველოში
4. მწერები
5. ძართული ხალხური საკრებები
6. ძველმეცნიერები საძარტველოში
7. საძარტველო მცენარეები
8. ადამიანის აგებულება
9. რეპტილიები და დინოზავრები
10. ნიდაგი - სიცოცხლის წყარო
11. ქველი რევი
12. მსოფლიოს დროები
13. ზღვის დინებები
14. ძირითადი ელემენტების პერიოდული სისტემა
15. სამხაროს წარმოშობა
16. ძარტველი მეთოდის შეიარაღება და საბრძოლო ტექნიკა
17. მსოფლიოს შვიდი სოცრება

ერთი ცალის ფასი 3 ლარი

ქართული ლიტერატურის კაბინეტისთვის

მწერალთა პორტრეტები (34X47 სმ)

1. მისილ ჯავახიშვილი
2. ბიორგი ლეონიძე
3. ირაკლი აბაშიძე
4. ნოდარ დუმბაძე
5. შირვა გელუგანი
6. აბაქი ბაძრაძე
7. ვასილ ბარნოვი
8. აბოლო იაშვილი
9. სულხან-საბა ორბელიანი
10. იოსებ ბრიგაშვილი
11. პოლიკარპე კაკაბაძე
12. გურამ რჩეულიშვილი
13. იაკოვ სუცესი
14. იოანე საბანისძე
15. დავით გურამიშვილი
16. ბესიკი
17. რევაზ ინანიშვილი
18. ალექსანდრე შავჭავჭავაძე
19. აბაქი წერეთელი
20. რუსთაველი
21. თეიმურაზ I
22. ვახტანგ VI
23. ბიორგი მერჯული
24. ბრიგოლ ორბელიანი
25. დავით აღმაშენებელი
26. გურამ ასათიანი
27. ბრიგოლ როგაძე

ერთი ცალის ფასი 4 ლარი

ელენე ბერიანიძე

25 დეკემბერს, თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის №23 საჯარო სკოლაში, ამავე სკოლის სამსახურო სტუდიის (პედაგოგები – მანია კაციტაძე, იზო თავაძე) ორგანიზებით, გაიმართა მოსწავლეთა ნახატების გამოფენა, რომელიც უწმიდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის აღსაყდრების 35-ე წლისთავს მიეძღვნა. გამოფენაში მონაწილეობდნენ: თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის №23 საჯარო სკოლის სამსახურო სტუდია, საჩხერის მოსწავლე ახალგაზრდობის სასლი, „თამარ ნათენაძე“ კერძო მრავალპროფილიანი საშუალო სკოლა, თბილისის №11 საჯარო სკოლის ხელოვნების სტუდიის „ჩოხოსნები“ სატვა-ფერწერის ჯგუფი, თბილისის ნიჭიერთა კერძო სკოლა აკადემია, სანდრო ინაშვილის ხელოვნების სკოლა, შპს ხელოვნების სტუდია „მუზა“.

ელენე ბინაძე

ალექსანდრე კურტევი

გიორგი ხაბაზიშვილი

თათია ცაბაურაშვილი

ანა შავშიშვილი

გიორგი ბასიშვილი

ლუკა ოზბეგელაშვილი

ანა ჭუმბურიძე

ნანა ახვლედიანი

რუსუდან კიპარიძე

ნათია გვეგენავა